

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta
Katedra radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva

Bakalářská práce

**Metodika aplikace katalogových souborů typových
činností integrovaného záchranného systému
při společném zásahu pro zdravotnictví, za využití
vybraných typových činností číslo 6, 8, 9 a 10**

Vypracoval: Aleš Pauly, DiS.

Vedoucí práce: MUDr. Josef Štorek, Ph.D.

České Budějovice 2015

Abstrakt

Integrovaný záchranný systém je systém spolupráce jednotlivých složek při krizových situacích a mimořádných událostech, který je upraven zákonem č. 239/2000 Sb. (1). Mezi základní složky patří Policie České republiky, která má ve své kompetenci zajišťování pořádku a ochrany majetku, zdravotnická záchranná služba jako poskytovatel přednemocniční neodkladné péče a transportu osob postižených na zdraví k dalšímu odbornému ošetření do nemocnic a Hasičský záchranný sbor České republiky spolu s jednotkami požární ochrany, které společně zajišťují technickou a materiální pomoc. Při společných zásazích je velitel Hasičského záchranného sboru ČR současně i velitelem zásahu složek integrovaného záchranného systému. Hasičský záchranný sbor ČR zároveň plní legislativní záštitu funkčnosti celého systému.

Pro sjednocení činností jednotlivých složek při společných zásazích a vzhledem k vytipovaným rizikovým faktorům i opakujícím se výskytům jednotlivých společných zásahů byl Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR vydán podle § 18 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 328/2001 Sb. (2) Katalogový soubor typových činností. V současné době je vydáno čtrnáct souborů typových činností. Každý soubor obsahuje základní popis a charakteristiku činnosti každé složky integrovaného záchranného systému. Je však otázkou, v jakém rozsahu je popis činnosti proveden a zda uvedené znění popisu činnosti složek odpovídá současně platné legislativě. Tato práce je zaměřena na činnost zdravotnické záchranné služby s návazností na součinnost s cílovým zdravotnickým zařízením nemocničního typu a ochrany veřejného zdraví. V některých souborech je činnost zdravotnické záchranné služby nedostatečně popsána nebo zcela tato součinnost chybí. Praxe tedy ukazuje, že části zabývající se činností zdravotnických složek při společných zásazích vyžadují aktualizaci a doplnění.

Cílem této práce proto je pomocí analýzy právních předpisů a standardů činností zdravotnických složek vyhodnotit synchronizaci typových činností složek integrovaného záchranného systému vzhledem k poskytovatelům přednemocniční neodkladné péče, nemocniční neodkladné péče a orgánů veřejného zdraví. V případě

chybějící zdravotnické části je třeba tuto část doplnit, v případě rozporů navrhnout úpravy a provést sladění s nově platnou legislativou.

Pro usnadnění rychlé orientace vedoucích jednotlivých zdravotnických skupin při společném zásahu by měly jednotlivé soubory obsahovat i kontrolní listy, které by byly vodítkem jednotlivým vedoucím při rychlém zvládnutí dané krizové situace a mimořádné události a zamezily by možnému opomenutí některých důležitých úkolů.

V současné době je vydáno a v praxi se využívá čtrnáct souborů typové činnosti (dále jen STČ). Vzhledem k rozsahu bakalářské práce (dále jen BP) byly vybrány čtyři STČ, které budou podrobeny přezkoumání a doplnění v této BP.

- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3),
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4),
- STČ 09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných a obětí (5),
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6).

Přínosem bakalářské práce je možnost praktického využití aktualizovaných a doplněných souborů. Výběr souborů byl konzultován s vedoucím pracoviště krizové připravenosti Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje, MUDr. Jiřím Wachsmuthem. Byla prodiskutována problematika souborů typových činností, především jejich současný stav a uplatnění v praxi při společných zásazích složek integrovaného záchranného systému v Libereckém kraji. Bylo konstatováno, že vybrané soubory typových činností nejsou dopracovány a podrobeny revizi z hlediska současně platné legislativy, a tak by bylo možné výsledky bakalářské práce převést do praktického využití u Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje (dále jen ZZS LK). V letošním roce se připravuje i tematické cvičení zaměřené na problematiku provozu v tunelu, kde by se mohly v praxi uplatnit i nové poznatky a připomínky, především z STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4) a STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6). Výsledky bakalářské práce bude možné prakticky prověřit při cvičení a součinnosti s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.

Pro naplnění výzkumné otázky, zda vyžaduje zdravotnická část souborů úpravu a doplnění, aby vyhovovala nové resortní legislativě platné od 1.4.2012 a potřebám poskytovatelů zdravotních služeb, byla připravena metodika na provedení analýzy současného stavu u vybraných souborů dle nové resortní legislativy a definována možnost dopracování, přepracování nebo vytvoření zcela nových částí. Dle zjištěných nedostatků byla připravena metodika pro doplnění jednotlivých chybějících částí nebo přepracování částí, které již neodpovídají platné legislativě.

Po analýze všech čtyř vybraných souborů bylo navrženo u STČ 10/IZS (6) doplnění listu pro zdravotnickou záchrannou službu, který zde zcela chybí. Pro usnadnění práce vedoucího výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby, vedoucího zdravotnické složky integrovaného záchranného systému při společném zásahu bylo potřeba doplnit kontrolní listy, které by vedly vedoucí jednotlivých zdravotnických skupin. Bylo tedy navrženo doplnění kontrolních listů pro zdravotnickou složku. Pro rychlou orientaci bylo navrženo doplnit ještě informační listy, v nichž je specifikováno označení nebezpečných látek, metodiky třídění zraněných osob. Dále byly navrženy vzory seznamů osob pro rychlou a snadnou evidenci osob na místě zásahu.

Bylo zjištěno, že prověřované soubory STČ 06/IZS (3), 08/IZS (4) a 09/IZS (5) obsahují zdravotnickou část, která je v souladu s platnou legislativou a jejich aktualizace nebyla nutná. U STČ 10/IZS (6) není list pro ZZS, a tak byl doplněn list zdravotnické části. U všech analyzovaných STČ chybí kontrolní listy pro vedoucí zdravotnické složky. Tyto listy jsou navrženy jako univerzální, použitelné ke všem souborům. Byly doplněny kontrolní listy pro vedoucí jednotlivých zdravotnických skupin, informační listy pro rychlou orientaci a seznamy osob pro vedení rychlé evidence. Navrhované kontrolní listy, informační listy a seznamy osob jsou přílohou této bakalářské práce. Očekává se, že výsledky práce budou využitelné i v praxi a prověřené připravovaným cvičením ZZS LK.

Klíčová slova:

integrovaný záchranný systém, zdravotnická záchranná služba, soubor typových činností, kontrolní listy, neodkladná odborná přednemocniční pomoc

Abstract

Integrated Rescue System is a system determined for co-operation of various constituents in case of crisis and emergency situations. The Law No. 239/2000 on the Integrated Rescue System and on amendment of certain codes, is the basic legal frame.

The basic IRS bodies are the Police of the Czech Republic, which has in its competence maintaining order and property protection, Emergency Medical Service as a provider of pre-hospital care which provides injured/affected people with professional transport for further treatment in hospitals, and the Fire Rescue Service of the Czech Republic along with fire protection units, these provide technical and material assistance. During joint interventions, the commander of the Fire Rescue Service is the commander-in-chief of the intervention of the Integrated Rescue System. In accordance with the legislative the IRS effective system performance is under patronage of the Fire Brigade.

To unify activities of the individual bodies in joint interventions and considering involved risk factors as well as repeated occurrences of joint intervention, General Directorate of Fire Rescue Service issued pursuant to § 18 of Decree of the Ministry of Interior no. 328/2001 Coll. Catalogue File of Type Activities. Currently, there are fourteen files of type activities. Each file contains a basic description of the activities and characteristics of each body of the integrated rescue system. The question remains, to what extent the description is followed and performed and whether the wording description of the bodies' operation corresponds to current legislation. My thesis is focused on Medical Rescue Service operation and its interaction with target hospital-type health facilities and public health facilities. In some files, Medical Rescue Service activities are not described in an adequate way and/or the description of interaction is missing. Thus, the practice shows that the section dealing with the activities of bodies providing medical services in joint interventions requires updating and supplementation.

The aim of this thesis is to evaluate the activities of medical service and public health bodies and to evaluate the level of synchronization of type activities of Integrated Rescue System bodies in connection with pre-hospital care providers, hospital

emergency care and public health authorities, through the means of an analysis of legislation and standards of activities of medical service and public health bodies. In case of an absence the missing health care part must be supplemented, in case of discrepancies it is necessary to propose adjustments according to the new legislation in force.

To enable Heads of individual medical groups to orient fast during joint interventions, individual files shall contain checklists that will guide individual Heads through quick coping with crises and emergencies and will help avoid possible omissions of some important tasks. At present, there are fourteen files of type activities (hereafter FTA) which have been issued and are used. Given the scope of the thesis (hereafter T) four of the FTA have been selected. These are the subject to review and supplement by the T.

- STČ 06/IRS (FTA 06/IRS) Measures to ensure public order during rallies and techno parties,
- STČ 08/IRS (FTA 08/IRS) Traffic accident,
- STČ 09/IRS (FTA 09/IRS) IRS Type activities in a joint intervention in emergencies with a large number of casualties and victims,
- STČ 10/IRS (FTA 10/IRS) Dangerous fault of flow of traffic on highways.

The benefit of the thesis is the possibility of practical use of updated and complemented files. The file selection made upon consultation with the Head of Department of Crisis Management of Emergency Medical Service of Liberec Region, MUDr. George Wachsmuth. The issue of Files of type activities was discussed, with a special regard to their current status and their use in reality in case of IRS joint interventions within the region. The selected Files of Type Activities were found incomplete and unrevised in terms of current legislation. So that, Medical Rescue Service of Liberec Region (hereinafter MRS LR) can possibly transfer the results of the thesis into practical use. Moreover, a thematic exercise is being prepared this year (2015) focused on problems of traffic in a tunnel, where they could put into practice new knowledge and observations, mainly from STČ 08/IRS (FTA 08/IRS) Traffic accident and STČ 10/IRS (FTA 10/IRS) Dangerous fault of flow of traffic on highways.

The conclusions of the thesis could possibly be examined practically during the exercise and further interaction with other bodies of the integrated rescue system.

To meet the requirement of a research question whether the medical part of file needs editing and additions to accommodate to the new departmental legislation (in force since April 1, 2012), and the needs of healthcare providers a methodology was prepared to carry out an analysis of the current state of the selected files according to the new sectorial legislation, and consequently a potential completion, revision or creation of completely new parts were identified. According to the identified methodology was prepared to complement each missing parts or rework parts that no longer correspond to the current legislation.

After analysing all the four selected files a supplement sheet for emergency medical assistance STČ 10/IRS (FTA 10/IRS), which is entirely missing, was suggested. To facilitate the work of Head of crews of Medical Rescue Services, the Head of the medical unit of the integrated rescue system during a joint intervention it was necessary to complete the checklists, which should guide the Heads of individual healthcare groups. Therefore, a supplement to the medical checklists was suggested. To help easier and faster orientation a suggestion was made to add more information to lists of specified labelling of hazardous substances, methodology of sorting injured people. Furthermore, specimens of lists of persons were designed for fast and easy registration of persons at the place of intervention.

It was found that the verified files STČ (FTA) 06/IRS, 08/IRS and 09/IRS include a medical part, which is in line with current legislation and the update is not required. The STČ (FTA) 10/IRS does not contain a sheet to be used by Medical Rescue Service and so the missing sheet was supplemented. All of the analysed STČ (FTA) miss the checklists for Heads of medical groups. These checklists have been designed to be universal, applicable to all files. The checklists for various Heads of healthcare groups and information sheets for quick reference lists of persons for a quick registration have been compiled. The proposed checklists, information sheets and lists of persons are attached to the thesis. It is expected that thesis could be potentially used in practice and tested during the exercise LK EMS.

Keywords:

Integrated Rescue System, Emergency Medical Service, File of Type Activities, checklists, professional prehospital emergency care

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 5. května 2015

.....

(jméno a příjmení)

Poděkování

Děkuji MUDr. Josefu Štorkovi, Ph.D. za metodické vedení, cenné rady a praktické připomínky při zpracování bakalářské práce. Děkuji také kolegovi MUDr. Jiřímu Wachsmuthovi za praktické konzultace a ochotu aplikovat výsledky bakalářské práce v praxi.

Obsah

Úvod.....	15
1 Teoretická část	19
1.1 Současná legislativa.....	19
1.2 Integrovaný záchranný systém – legislativní rámec	20
1.2.1 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů	20
1.2.2 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů	21
1.2.3 Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů	21
1.2.4 Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů	22
1.2.5 Vyhláška MV ČR č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění pozdějších předpisů.....	23
1.3 Katalogový soubor typových činností	24
1.3.1 STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty	25
1.3.2 STČ 08/IZS Dopravní nehoda	30
1.3.3 STČ 09/IZS Zásah složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí	35
1.3.4 STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti na dálnici	40
2 Výzkumná otázka a metodika výzkumu	45
2.1 Výzkumná otázka	45
2.2 Metodika	45
3 Výsledky	47

3.1	STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty.....	47
3.2	STČ 08/IZS – Dopravní nehoda	48
3.3	STČ 09/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí.....	50
3.4	STČ 10/IZS – Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici	51
4	Diskuse.....	53
5	Závěr	63
6	Seznam informačních zdrojů.....	65
7	Seznam příloh.....	69

Seznam použitých zkratk

- AP – ambulantní péče poskytovaná zdravotnickým zařízením
- BP – bakalářská práce
- CZZ – cílové zdravotnické zařízení
- ČČK – Český červený kříž
- ČLS JEP – Česká lékařská společnost J. E. Purkyně
- DNR – doprava nemocných a raněných
- GŘ HZS ČR – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky
- HPO – hromadné postižení osob
- HS – horská služba
- HZS ČR – Hasičský záchranný sbor České republiky
- IZS – integrovaný záchranný systém
- JP – jednodenní péče poskytovaná zdravotnickým zařízením
- KOS PČR – krajské operační středisko Policie České republiky
- KL – kontrolní list
- KS – krizová situace
- LP – lůžková péče poskytovaná zdravotnickým zařízením
- MU – mimořádná událost
- MV – Ministerstvo vnitra
- MZ – Ministerstvo zdravotnictví
- NZ – nemocniční zařízení
- NLZ – nemocniční lůžkové zařízení
- OPIS – operační a informační středisko Hasičského záchranného sboru ČR
- OS – operační středisko
- OS PP ČR – operační středisko Policejního prezidia České republiky
- OVZ – ochrana veřejného zdraví
- PČR – Policie České republiky
- PNP – přednemocniční neodkladná péče
- SaP - síly a prostředky
- SDH – sbor dobrovolných hasičů

STČ – soubory typových činností

ŠVZ – štáb velitele zásahu

VL – vedoucí lékař

VVS ZZS – vedoucí výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby

VZ – velitel zásahu

VZS IZS – vedoucí zdravotnické složky IZS

ZDS – zdravotnická dopravní služba

ZOS – zdravotně operační středisko

ZZ – zdravotnické zařízení

ZZS – zdravotnická záchranná služba

ZZS LK – Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje

Úvod

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) neoznačuje žádnou speciální složku zabezpečující záchranné a likvidační práce při krizových situacích (dále jen KS) a mimořádných událostech (dále jen MU). IZS je systém spolupráce jeho základních složek při krizových situacích a mimořádných událostech, který je realizován na základě zákona (1). Mezi základní složky patří Policie České republiky (dále jen PČR), která má ve své kompetenci zajišťování pořádku a ochrany majetku, zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) jako poskytovatel přednemocniční neodkladné péče a transportu osob postižených na zdraví (1, 7) k dalšímu odbornému ošetření do nemocnic a Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen HZS ČR) spolu s jednotkami požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany (dále jen JPO PPK). HZS ČR a JPO PPK společně zajišťují technickou a materiální pomoc. Při společných zásazích IZS je velitel HZS ČR současně i velitelem celého společného zásahu složek IZS. HZS ČR zároveň plní legislativní záštitu funkčnosti celého systému IZS.

Pro sjednocení činností jednotlivých složek při společných zásazích a vzhledem k vytipovaným rizikovým faktorům i opakujícím se výskytům jednotlivých společných zásahů vydalo GŘ HZS ČR podle § 18 vyhlášky č. 328/2001 Sb. (2) Soubor typových činností (dále jen STČ). STČ se skládají z jednotlivých katalogových souborů typových činností složek při společném zásahu. V současné době je vydáno čtrnáct katalogů typových činností složek IZS. V každém souboru typových činností je základní popis a charakteristika činnosti každé složky. Je však otázkou, v jakém rozsahu je popis činnosti proveden a jestli uvedené znění popisu činností složek odpovídá současně platné legislativě. Tato práce je zaměřena na činnost ZZS s návazností na součinnost s cílovým zdravotnickým zařízením (dále jen CZZ) nemocničního typu a ochrany veřejného zdraví (OVZ). V některých STČ je činnost ZZS nedostatečně popsána nebo zcela tato součinnost chybí.

Spolupráce se zdravotnickými zařízeními (dále jen ZZ), která poskytují odbornou první pomoc pacientům, a následné umístění do nemocničních lůžkových zařízení (dále

jen NLZ) je důležitou součástí zásahu ZZS při krizových situacích a mimořádných událostech, především s vyšším počtem osob postižených na zdraví (hromadné postižení osob (dále jen HPO)). Po provedeném rozřídění pacientů a jejich základním ošetření v místě zásahu je potřeba tyto pacienty transportovat do předem určených cílových zdravotnických zařízení (dále CZZ), tato zařízení musí být schopna přijmout zraněné a poskytnout jim adekvátní ošetření. Je třeba zajistit dostatečné kapacity v těchto zařízeních pro příjem většího počtu pacientů v krátkém časovém úseku. V případě potřeby je nutná včasná aktivace dalších CZZ tak, aby bylo možné připravit dostatečnou kapacitu i zajištění zdravotnickým personálem. Zabezpečení tohoto požadavku by mělo být realizováno ve spolupráci velitele zásahu, velitele zdravotnické složky IZS, zdravotnického operačního střediska (dále jen ZOS) a kontaktních míst jednotlivých CZZ.

Při každém zásahu může dojít k různým druhům biologického nebo virového ohrožení, pak je nezbytná spolupráce s OVZ. Jejím úkolem při podezření je stanovení možných rizik a specifikace hrozby. Po přesném stanovení možné hrozby lze přijmout opatření k ochraně zasahujících záchranářů a stanovit směrování pacienta do specializovaného zařízení. Současně je nutné stanovit podmínky pro dezinfekci či očištění zasahujících záchranářů a techniky. Tyto dvě části by měly být zařazeny do STČ společně, a doplnit tak chybějící prostor v STČ.

Bakalářská práce je zaměřena na revizi částí typových činností, které se vztahují k potřebám zdravotnických složek, aby byl jejich obsah aktuální. Bude prověřeno, zda STČ splňují kritéria vyplývající z nové legislativy platné od 1.4.2012, vztahující se k činnosti ZZS, zdravotnických zařízení a orgánů veřejného zdraví (7). Vzhledem k tomu, že v současné době je zpracováno čtrnáct STČ a s ohledem na rozsah této práce byly vybrány čtyři STČ, kterých se bude revize a doplnění týkat. Jsou to tyto typové činnosti:

- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3),
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4),

- STČ 09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných a obětí (5),
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6).

Tyto STČ byly vybrány proto, že se zabývají problematikou, se kterou se můžeme denně setkat v praxi, a jejichž uplatňování je nejčastější. Typové činnosti STČ 06/IZS (3) a STČ 09/IZS (5) se týkají zásahů složek IZS, kdy je v místě události přítomný velký počet osob. STČ 06/IZS (3) řeší akci, kde zásah může ovlivnit problémové chování přítomných osob. Ačkoliv počet raněných nemusí být až tak veliký, je potřeba zajistit především bezpečnost zasahujících zdravotníků. V STČ 09/IZS (5) jsou řešeny postupy při událostech s vysokým počtem postižených osob při jedné události, kde je potřeba velkého množství sil a prostředků na zvládnutí celého zásahu a pro plnění úkolů zdravotnické složky se musí využít i síly a prostředky ostatních složek IZS. STČ 08/IZS (4) a STČ 10/IZS (6) řeší problematiku provozu na pozemních komunikacích, především STČ 08/IZS (4) popisuje činnosti u dopravní nehody a STČ 10/IZS (6) se zabývá problematikou provozu vozidel na dálnici a silnicích pro motorová vozidla, kdy vinou mimořádné události dochází k poruše plynulosti provozu a může dojít ke snížení, popřípadě k úplné nepropustnosti dálnice. V důsledku této situace mohou vzniknout další MU zaviněné samotným provozem na dálnici nebo jinými faktory (povětrnostní podmínky, stav komunikace, technická závada na vozidle).

Kromě prověření vybraných STČ z hlediska nových právních norem, které vstoupily v platnost až po vydání STČ, a jejich sladění s novými požadavky na činnost především zdravotnických složek s činnostmi dalších složek IZS, je důležité prověřit i jednotnou metodiku u jednotlivých STČ. Cílem je doplnit chybějící informace a vytvořit kontrolní listy, které by mohly přispět ke sjednocení, usnadnění a k rychlé orientaci vedoucího zdravotnické složky (dále jen VZS IZS), pracovníků zdravotnického operačního střediska (dále jen ZOS) a ostatních zasahujících zdravotníků při dané situaci.

Využití výsledků v praxi bylo konzultováno s vedoucím pracoviště krizové připravenosti Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje (dále jen ZZS LK), MUDr. Jiřím Wachsmuthem. Byla prodiskutována problematika STČ, především jejich

současný stav a uplatnění v praxi při společných zásazích složek IZS v Libereckém kraji. Bylo konstatováno, že STČ 06/IZS (3), STČ 08/IZS (4), STČ 09/IZS (5) a STČ 10/IZS (6) nejsou dopracovány a podrobeny revizi z hlediska současně platné legislativy, a tak by bylo možné výsledky práce převést do praktického využití u ZZS LK. V letošním roce připravuje ZZS LK i tematické cvičení zaměřené na problematiku provozu v tunelu, kde by se mohly v praxi uplatnit i nové poznatky a připomínky, především z STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4) a STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6). Bylo by tak možné prakticky prověřit výsledky této práce při cvičení a součinnosti s ostatními složkami IZS.

Předpokládaným výsledkem je aktualizovaná a doplněná část pro ZZS v STČ, která bude v souladu s legislativou, a následně její předložení Generálnímu ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen GŘ HZS ČR), v jehož kompetenci je schvalování novelizace STČ. Výsledky by se tak mohly prakticky využít v rámci přípravy složek IZS, zásahů a usnadnit tak činnost zasahující základní složky IZS - ZZS kraje.

1 Teoretická část

Nové poznatky a zkušenosti jsou nedílnou součástí vývoje a posunu znalostí a zkušeností vpřed. Je proto potřeba revidovat a aktualizovat již vzniklé dokumenty, jako jsou v tomto případě soubory typových činností pro složky IZS (1), vydané GŘ HZS ČR. Vybrané STČ, kterými se zabývá tato bakalářská práce, byly vydávány postupně v období 2008 až 2011 podle toho, jak byly připraveny a zkompletovány dle tehdy platné legislativy a potřeb jednotlivých složek IZS. Od té doby uplynulo již několik let a právní normy a požadavky na IZS jako celek i jeho jednotlivé složky se změnily, a to především na zdravotnickou část představovanou ZZS (7, 10). Podkladem mohou být praktické zkušenosti získané při řešení krizových situací a mimořádných událostí, ale i mnohá námětová cvičení, která přinesla nové poznatky v přístupu, postupech a řešení těchto situací.

1.1 Současná legislativa

V současné době je v platnosti nová legislativa, novela zákona č. 239/2000 Sb. (1), vyhláška MZ č. 240/2012 Sb. (8), kterou je potřeba zohlednit do fungování IZS jako celku a především ji aplikovat do STČ, které upravují základní pravidla při společném zásahu základních složek IZS.

V STČ jsou určeny kompetence na úrovni jednotlivých operačních středisek (dále jen OS). Dle principů fungování IZS je hlavním operačním a informačním střediskem (dále jen OPIS IZS) Operační a informační středisko HZS kraje (dále jen KOPIS). V případě větších MU, kdy rozsah nebo závažnost situace přesáhne území kraje, je pak jako OPIS IZS Operační a informační středisko Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen OPIS GŘ HZS ČR). S nimi pak koordinují svou činnost krajská operační střediska PČR (dále jen KOS PČR) a operační středisko operačního oddělení Policejního prezidia České republiky (dále jen OS OO PP ČR). Dalšími koordinátory činnosti s OPIS HZS kraje nebo OPIS GŘ HZS ČR jsou jednotlivé ZOS, které řídí činnost jednotlivých výjezdových skupin ZZS v daném kraji.

VZ a OPIS IZS spolupracují i s představiteli místní samosprávy. V případě MU a KS, které zasahují větší oblast nebo kde hrozí velké nebezpečí a ohrožení životů,

zdraví obyvatel nebo velké materiální škody či je ohroženo životní prostředí, je kontaktováno ministerstvo vnitra (dále jen MV), popřípadě další správní úřady dle ustanovení zákona na strategické úrovni (1).

Koordinace jednotlivých zásahů pak spadá do kompetence velitele zásahu (dále jen VZ). Většinou jde o příslušníka HZS, pokud se tato složka účastní přímo zásahu. Složky PČR a ZZS mají své zástupce ve štábu velitele zásahu (dále jen ŠVZ). Pokud při řešení MU výrazně převládá činnost jiné složky IZS, může být velitelem zásahu velitel příslušné složky.

Pro provedení revize stávajících vybraných STČ, především jejich části zabývající se ZZS s návazností na činnost CZZ a OVZ se bude vycházet ze současně platné legislativy, a to především z níže uvedených zákonů a vyhlášek, které se přímo vztahují k zdravotnické složce IZS.

1.2 Integrovaný záchranný systém – legislativní rámec

1.2.1 Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (1)

Zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví jeho složky a působnost jednotlivých subjektů. Systém je definován jako „koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací“ (§ 2). Základními složkami IZS jsou Hasičský záchranný sbor ČR, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie ČR (§ 4). Na vyžádání či při krizových stavech vstupují do IZS další složky, např. ozbrojené síly, zařízení civilní ochrany, poskytovatelé akutní lůžkové péče s urgentním příjmem. Koordinaci složek IZS zabezpečují operační střediska záchranného sboru kraje a operační a informační středisko GŘ HZS (§ 5). Zásady koordinace složek IZS při společném zásahu stanoví prováděcí právní předpis (2). Na přípravě na mimořádné události, při provádění záchranných a likvidačních prací a při ochraně obyvatelstva se podle své působnosti podílejí jednotlivá ministerstva (§ 6 - § 9), orgány kraje, obecních úřadů (§ 10 - § 16). Komunikace složek IZS je zajišťována prostřednictvím veřejné telekomunikační sítě, popřípadě i částí neveřejných

telekomunikačních sítí (§ 18). Součinnost složek IZS řídí velitel zásahu, jímž je zpravidla velitel jednotky požární ochrany (§ 19). Zákon dále upravuje oprávnění a způsob vyžadování pomoci (§ 20 - § 22), práva a povinnosti právnických a fyzických osob při mimořádných událostech (§ 23 - § 25). Financování zabezpečení IZS je realizováno prostřednictvím rozpočtu ministerstva vnitra a krajů (§ 31).

1.2.2 Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (9)

Zákon určuje působnost a pravomoc různých subjektů při přípravě na krizové situace a jejich řešení. Kromě základních pojmů definuje stav nebezpečí (§ 3), způsob a kompetence k jeho vyhlášení. Dále se zabývá úlohou jednotlivých orgánů krizového řízení - vlády, ministerstev, národní banky, orgánů krajů a obcí, ostatních orgánů s územní působností (§ 4 - § 24c). Financování zabezpečení krizových opatření je realizováno prostřednictvím rozpočtů ministerstev a jiných ústředních správních orgánů, (§ 25) rozpočtů krajů a obcí (11). Pro účely krizového řízení jsou vytvořeny informační systémy a jednotné geografické podklady (§ 26 - § 27). Dále jsou v zákoně vymezena práva a povinnosti právnických (např. firmy, podnikatelé, subjekty kritické infrastruktury, sdělovací prostředky) i fyzických osob v rámci přípravy či řešení krizové situace (§ 29 - § 32).

1.2.3 Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů (10)

Zákon především upravuje podmínky poskytování zdravotnické záchranné služby, určuje kompetence poskytovatelů ZZS (10) a poskytovatelů akutní lůžkové péče. V zákoně je zdravotnická služba definována jako zdravotní služba, kdy je na základě tísňové výzvy poskytována přednemocniční neodkladná péče osobám postiženým na zdraví, se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života (§ 2). Mezi základní úkoly ZZS patří kromě poskytnutí této péče spolupráce s velitelem zásahu IZS a cílovým poskytovatelem akutní lůžkové péče (§ 4). Dostupnost ZZS je určena dojezdovou dobou do 20 minut z výjezdových základů (§ 5). Výjezdové skupiny tvoří zdravotničtí pracovníci, jejichž členy je lékař i zdravotničtí pracovníci

nelékařského zdravotního povolání. Činnost je možné vykonávat i v rámci setkávacího systému, kdy se jednotlivé výjezdové skupiny setkávají na místě události. Podrobnosti o činnosti těchto skupin v místě mimořádně události stanoví prováděcí právní předpis (8). V zákoně jsou stanovena oprávnění a povinnosti členů výjezdových skupin (§ 18 - § 19), cílem je poskytnout včasnou a účinnou ochranu lidského zdraví a života. Poskytovatelé ZZS jsou povinni zajišťovat i činnosti pro přípravu na mimořádné události (§ 20). Činnost poskytovatelů ZZS je financována z veřejného zdravotního pojištění a z prostředků státního rozpočtu a z rozpočtu krajů (§ 22).

1.2.4 Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (7)

Zákon obecně řeší poskytování zdravotních služeb a kompetence jednotlivých subjektů v rámci zdravotních služeb a zdravotní péče. Druhy zdravotní péče jsou rozlišovány podle časové naléhavosti na neodkladnou (při bezprostředním ohrožení života), akutní (k odvrácení vážného zhoršení zdravotního stavu), nezbytnou (týká se zahraničních pojištěnců) a plánovanou. Z hlediska účelu jejího poskytnutí se jedná o péči preventivní, diagnostickou, dispenzární, léčebnou, posudkovou, léčebně rehabilitační, ošetrovatelskou, paliativní a lékárenskou (§ 5). Zdravotní péče je poskytována formou ambulantní, jednodenní, lůžkové a ve vlastním sociálním prostředí (§ 6 - § 10). Poskytovat zdravotní služby lze pouze s oprávněním, ve zdravotnických zařízeních, a to až na výjimky vyjmenované v zákoně (§ 11). Zákon vymezuje způsob a podmínky pro získání oprávnění k poskytování zdravotních služeb (§ 15 - § 27). Je zde upraveno postavení pacienta a dalších osob, jejich práva mohou být omezena jen ve výjimečných situacích, např. pokud to zdravotní stav nedovoluje, při poskytování neodkladné přednemocniční péče apod. (§ 28 - § 44). Další ustanovení (§ 45 - § 51) se pak týkají postavení poskytovatele (12), zdravotnických a jiných odborných pracovníků. Poskytovatelé jsou povinni vést zdravotnickou dokumentaci v předepsané podobě a nakládat s ní stanoveným způsobem (§ 52 - § 69). Národní zdravotnický informační systém (§ 70 - § 78) slouží především ke shromažďování dat o zdravotním stavu obyvatelstva, o činnosti poskytovatelů a k evidenci informací o zdravotních službách. Součástí systému jsou pak dílčí registry, např. národní zdravotní registry,

Národní registr poskytovatelů aj. Zákon mimo jiné upravuje i nakládání s tělem zemřelého (§ 79 - § 92), postupy při stížnostech (§ 93 - § 97), hodnocení kvality a bezpečí zdravotních služeb (§ 98 - § 106), kontrolní činnost (§ 107 - § 109), činnost fakultních nemocnic a dalších specializovaných center (§ 111 - § 113) a postupy při řešení správních deliktů (§ 114 - § 118).

1.2.5 Vyhláška MV ČR č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS, ve znění pozdějších předpisů (2)

Koordinace složek IZS zahrnuje vyhodnocení druhu a rozsahu mimořádné události, zajištění místa zásahu, záchranu ohrožených osob a majetku, poskytnutí neodkladné zdravotní péče, přijetí nezbytných opatření pro ochranu zdraví a života zasahujících osob, opatření směřující k přerušení či omezení ohrožení vyplývající z mimořádné události a další činnosti související se zásahem (§ 1). Koordinace probíhá na několika úrovních – na místě zásahu velitelem zásahu na taktické úrovni, operačním střediskem IZS na operační úrovni a představiteli obcí, krajů či dalších určených úřadů na strategické úrovni (§ 2). Velitelem zásahu je určen zástupce orgánu podle druhu mimořádné události s tím, že do té doby řídí záchranné a likvidační práce velitel jednotek požární ochrany. Povinností velitele zásahu je kromě jiného organizace záchranných a likvidačních prací v místě zásahu, zajišťování součinnosti mezi jednotlivými zasahujícími složkami a dalšími kompetentními orgány či osobami, kontaktu s operačním střediskem (§ 3 - § 5). V případě potřeby spolupracují operační střediska základních složek, případně si předávají informace, pokud řešení mimořádné události spadá do kompetence jiné složky. Součástí dokumentace IZS jsou havarijní a poplachové plány, dohody o poskytnutí pomoci s ostatními složkami, které jsou uvedeny v zákoně č. 239/2000 Sb. (1), evidence společných záchranných a likvidačních prací a společných školení, instruktáží a cvičení, **typové činnosti složek při společném zásahu** (§ 14 - § 17). Typové činnosti obsahují postup složek při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události (§ 18). Vyhláška upřesňuje, jakým způsobem je vytvářen poplachový plán a vyhlašování jednotlivých poplachových stupňů, dále pak zpracování a použití havarijních plánů.

Pro účinnou koordinaci jednotlivých složek v rámci IZS jsou stanoveny zásady krizové komunikace, k níž jsou využívány podle možností různé typy telekomunikačních a radiokomunikačních sítí (§ 29 - § 30).

1.3 Katalogový soubor typových činností (13)

Typové činnosti složek při společném zásahu, které vydává GŘ HZS ČR, obsahují postup složek při záchranných a likvidačních pracích s ohledem na druh a charakter mimořádné události.

Přehled typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu:

- STČ 01/IZS Špinavá bomba (14),
- STČ 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy (15),
- STČ 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů (16),
- STČ 04/IZS Letecká nehoda (17),
- STČ 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů (18),
- STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3),
- STČ 07/IZS Záchrana pohřešovaných osob-pátrací akce v terénu (19),
- STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4),
- STČ 09/IZS Zásah složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí (5),
- STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6),
- STČ 11/IZS Chřipka ptáků (20),
- STČ 12/IZS Při poskytování psychosociální pomoci (21),
- STČ 13/IZS Reakce na chemický útok v metru (22),
- STČ 14/IZS Amok-útok aktivního střelce (23).

Všechny typové činnosti mají jednotnou strukturu. Jednotlivé části jsou chronologicky řazeny tak, že v úvodu jsou obecné informace k dokumentu, následují informace společné pro složky IZS, dále pak části určené jednotlivým složkám.

V závěru je abecední seznam definic a pojmů a přehled vybraných souvisejících předpisů a literatury. Podle potřeby jsou do typových činností vkládány další listy či přílohy, pokud jsou pro danou činnost důležité.

Bakalářská práce se zaměřuje na vybrané typové činnosti STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3), STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4), STČ 09/IZS Zásah složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí (5) a STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6).

1.3.1 STČ 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3)

Společný list složek IZS

Předmětem typové činnosti je reakce složek IZS na vznik MU při rizikových shromážděních, sportovních či kulturních akcích, pravidla spolupráce při záchranných a likvidačních pracích a preventivní příprava na spolupráci (28). Specifikem je přítomnost velkého počtu osob, potřeba uvolnit prostor pro průjezd zasahujících složek a zpřístupnění místa události. U tohoto druhu akcí lze předpokládat, že chování účastníků může být ovlivněno emocemi, požitím návykových látek. K MU může dojít i v důsledku nesprávné manipulace s technikou, rizikem je zpravidla vysoká koncentrace motorových vozidel, a tím vyšší pravděpodobnost dopravních nehod. Při zásahu může vyvstat potřeba technického vybavení, kterým PČR běžně nedisponuje. V takovém případě je možná výpomoc technickými prostředky HZS ČR, např. výšková a osvětlovací technika, zařízení pro hygienické zázemí, stany (30). V případě zranění zasahujících policistů se doporučuje oddělené ošetření od ostatních zraněných účastníků akce.

S ohledem na nepředvídatelnost rizikového chování se vyžaduje, aby zásah složek IZS byl koordinován na taktické úrovni ve druhém stupni poplachu. Při přípravě na MU je řídicí a koordinační složkou PČR (31), velitelem zásahu na strategické úrovni je určený příslušník PČR. Pokud není potřeba součinnost SaP PČR, pak je na taktické úrovni velitelem zásahu velitel JPO a zásah provedou samostatně nebo společně složky IZS. Odpovědnost obcí se týká zajištění veřejného pořádku, zpravidla s využitím obecní

policie nebo s pomocí jednotek sboru dobrovolných hasičů. V úvahu připadá i zapojení příslušné správy komunikací při zajištění regulačních opatření v dopravě a technických opatření pro zajištění sjízdnosti komunikací pro techniku IZS. Příloha společného listu složek IZS obsahuje podrobnosti z hlediska práva a upozorňuje na možné odlišnosti v přístupu obcí ke konání tohoto typu akcí. Odpovědnost za dodržování pravidel veřejného pořádku se také vztahuje na svolavatele shromáždění, organizátory a pořadatele akcí. Obcím se v tomto smyslu doporučuje využití možnosti vydat nařízení a vyhlášky k regulaci obdobných akcí a stanovení pravidel pro jejich konání.

List velitele zásahu složek IZS

List je využíván v případě, že rozsah mimořádné události, potřeba záchranných a likvidačních prací nebo opatření na ochranu veřejného pořádku nebo na ochranu obyvatelstva kvůli svému rozsahu neumožňuje samostatnou činnost JPO nebo výjezdových jednotek ZZS. List obsahuje popis dílčích činností nejprve na strategické úrovni, následně pak na úrovni taktické s tím, že v závěru každého bodu velitel zásahu označí zahájení a splnění dané činnosti.

Na strategické úrovni jde především o vyhodnocení, zda se jedná o mimořádnou událost velmi závažného nebo rozsáhlého charakteru, a jaké složky IZS budou povolány k zásahu. Dále pak určí nástupní prostor, velitele zásahu, způsob a prostředky spojení velitele zásahu se štábem policejních opatření. Na taktické úrovni je pak rozčleněn prostor zásahu na dva sektory, přičemž velitelem druhého sektoru stanoví velitele JPO (32). Následně vymezí prostor sloužící jako přístupový a odjezdový sektor, rozhodne o zajištění potřebného technického zajištění a přípravy na záchranné a likvidační práce. Nařizuje provedení těchto prací s případným zajištěním ze strany SaP PČR. Velitel zajistí trasu pro průjezd vozidel ZZS, podle situace zajistí organizovaný odchod účastníků akce z místa zásahu, případně přeruší danou akci. Po ukončení zásahu upozorňuje obec na případnou potřebu asanačních prací.

List operačních středisek složek IZS

Operačního řízení zásahu se účastní přímo určená OS jednotlivých složek IZS. Z územního hlediska je zásah řízen na úrovni územních odborů kraje (tzv. okresní úroveň), případně na úrovni územního pracoviště, pokud v daném místě existuje (10).

Podle okolností je často nutná aktivní součinnost i krajské operační úrovně PČR a HZS, výjimečně pak i na ústřední úrovni (např. při přesahu zásahu mimo kraj). Mezi obecné úkoly OS patří vzájemná součinnost a předávání informací podle vývoje situace, monitorování radiokomunikace velitelů složek IZS. OS PČR (31) má za úkol zajistit technickou podporu HZS, předávání informací o vývoji situace, informování orgánů obce, podle požadavku velitele policejních opatření povolává specialisty či posily, shromažďuje informace od obecní policie. Samotná realizace bezpečnostních a policejních akcí není předmětem STČ. Krajské OS IZS má za úkol podle požadavků velitele policejních opatření povolávat další složky IZS v souladu s krajským poplachovým plánem IZS. OS ZZS zajišťuje nasazení sil a prostředků ZZS, organizuje transport zraněných osob do určených ZZ, přičemž dbá na oddělení transportu zraněných zasahujících policistů, navzájem informuje posádky výjezdových skupin o situaci v místě zásahu. OS obecní policie shromažďuje a dále předává informace o situaci v oblasti veřejného pořádku a o dopravní situaci v místě, případně plní další úkoly podle dohody s PČR.

List Policie ČR

Policie zabezpečuje veřejný pořádek v součinnosti s místně příslušnou obcí podle příslušných právních předpisů (31). Předmětem STČ jsou pouze úkoly při přípravě na případný vznik MU a činnosti spojené s prováděním záchranných a likvidačních prací v prostoru konání akce nebo v bezprostředním okolí. Velitel policejního opatření komunikuje se zástupcem obce (např. kvůli případnému ukončení akce), určuje nástupní prostor složek tak, aby umožňoval bezpečný příjezd a odjezd techniky složek IZS, dohodne s veliteli ostatních složek IZS způsob vzájemné komunikace, možné varianty řešení a koordinaci zásahu při mimořádné situaci. Projedná možnosti využití speciální techniky a požárních prostředků JPO, kterou PČR nedisponuje, pro společně využívané elektrocentrály zabezpečí pohonné hmoty.

Při vzniku MU, na jejíž řešení se PČR přímo nepodílí, je velitel policejního opatření v kontaktu se zasahujícími složkami, na žádost velitele zásahu poskytuje síly a prostředky PČR (jde zejména o příslušníky pořádkové policie, příslušníky dopravní, cizinecké či kriminální policie, pyrotechniky, potápěče aj.). Pokud je jejich účast

nezbytná, pak velitel zásahu rozdělí místo MU na dva sektory (vnější uzavěra a prostor zásahu), vyčlení potřebné SaP pro podporu záchranných prací, určí jejich velitele, určí také nástupní prostor pro složky IZS. Konkrétní činnosti velitele SaP PČR (31) jsou určeny podle toho, zda je v roli velitele zásahu či velitele složky IZS. V rámci činnosti PČR může být při těchto akcích využita i pomoc antikonfliktních týmů a týmů posttraumatické intervenční péče.

List jednotek požární ochrany

Oprávnění vyžadovat pomoc HZS (30) mají vyjmenovaní funkcionáři PČR (ředitel krajského ředitelství, vedoucí územního odboru krajského ředitelství, příslušný zástupce útvaru policie s celostátní působností, velitel policejního opatření). Velitelem zásahu se stává velitel JPO (32), pokud není nutná součinnost se SaP PČR nebo v případě, že při MU převažují činnosti na ochranu obyvatelstva. Při provádění záchranných a likvidačních prací JPO zajišťuje především přípravu složek IZS a odbornou pomoc veliteli zásahu na taktické úrovni, poskytují potřebné technické prostředky, zabezpečují technickou podporu pro komunikaci složek IZS, provádějí opatření zabraňující šíření MU, zajišťují záchranu osob, podílejí se na evakuaci osob. SaP JPO zahrnují základní požární techniku, ochranné prostředky (např. detektory plynů, dozimetry), chemickou a technickou službu HZS, další požární techniku a věcné prostředky podle povahy události (na vyžádání velitele policejních opatření nebo velitele zásahu).

List zdravotnické záchranné služby

V rámci přípravy opatření spolupracuje ZZS (7, 10) na řešení možných mimořádných událostí, poskytuje součinnost při výběru vhodného subjektu, který na chystané akci bude zajišťovat první pomoc, spolu s obcí informuje o přijatých opatřeních příslušná zdravotnická zařízení.

Obecně ZZS (10) poskytuje odbornou přednemocniční neodkladnou péči a v případě potřeby zajišťuje urychlený převoz do lůžkových zdravotnických zařízení, které poskytují specializovanou, neodkladnou nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění. Tato činnost je shodná při všech typech mimořádné události.

První zasahující výjezdová skupina ZZS řídí a organizuje síly a prostředky ZZS, má za povinnost zjistit od velitele zásahu informace o bezpečnostních rizicích, vyžádat si

vytýčení tzv. bezpečné zóny pro ošetřování pacientů, spolu s velitelem zásahu navázat součinnost s osobami, které na pořádané akci zajišťovaly první pomoc. V případě rizika ohrožení posádky vyžaduje prostřednictvím velitele zásahu pomoc od ostatních složek IZS. Informuje zdravotnické informační středisko o situaci, vyžaduje v případě potřeby vyslání dalších sil a prostředků ZZS. Rozhoduje o způsobu vedení zásahu, o rozsahu poskytované neodkladné přednemocniční péče s ohledem na ošetřovací a transportní kapacity, vzdálenost od vhodných lůžkových zdravotnických zařízení a další okolnosti v místě zásahu. Zahajuje poskytování přednemocniční neodkladné péče.

Na činnosti první zasahující výjezdové skupiny navazují další postupy: organizace úkonů u zemřelých osob, zajištění dodání stanů pro poskytování neodkladné přednemocniční péče, opakovaná kontrola činnosti jednotlivých výjezdových skupin a koordinace jednotlivých postupů, zajištění transportu pacientů (dle potřeby i pomocí vrtulníků letecké výjezdové skupiny). Prostřednictvím zdravotnického OS vedoucí zásahu průběžně informuje o situaci v místě události, účastní se činností ve štábu velitele zásahu, spolupracuje s dalšími složkami IZS. Při zásahu by mělo být preferováno třídění postižených metodou START (25), zvláště pak v nebezpečné zóně, na velké ploše, v nepřehledném terénu či v noci (28).

Při plnění úkolů využívá ZZS síly a prostředky, mezi něž je zahrnováno zdravotnické OS, dopravní prostředky výjezdových skupin, speciální vozidla a kontejnery s materiálem pro řešení mimořádných událostí, přístřešky s vybavením pro poskytování přednemocniční neodkladné péče. Při své činnosti používají podle potřeby ochranné prostředky, např. pracovní oděv a obuv, ochranné přilby, rukavice, roušky, brýle apod.

List obce a obecní policie

V úvodu listu je podrobný popis rizikových faktorů při pořádání akcí, které jsou předmětem tohoto STČ. Úkolem obecní policie je zabezpečení veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Kompetence obecní policie jsou legislativně vymezeny (26) a nemají pravomoci totožné s PČR. Při MU však mohou v mnoha ohledech zastoupit PČR, protože hlavním úkolem obou složek jsou v tomto případě záchranné a likvidační práce (např. uzavěra místa, regulace dopravy či objízdných tras). Obecní policie má

ze zákona povinnost spolupracovat s PČR, o spolupráci lze uzavřít písemnou koordinační dohodu o společném postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

Při přípravě na vznik MU je důležitá role obce, v jejíž pravomoci je povolování shromáždění. Je nutné posoudit možná rizika, doporučuje se preventivní přítomnost základních složek IZS. Při vzniku MU je žádoucí, aby zástupce obce byl přítomen na místě soustředění sil a prostředků PČR, aby mohl případně nařídit ukončení pořádané akce. Obecní policie si může vyžádat cestou informačních středisek IZS povolání základních složek IZS, v souladu s koordinační dohodou obce s PČR pomáhá při činnostech dle pokynů velitele policejních opatření.

1.3.2 STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4)

Společný list složek IZS

Definice dopravní nehody je uvedena v legislativní normě (27): „*Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo započala na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.*“ Pro potřeby STČ došlo k rozšíření definice v tom smyslu, že za dopravní nehodu je považována „*taková mimořádná událost, u níž hrozí ohrožení nebo je přímo ohrožen život nebo zdraví, případně hrozí či vznikla škoda na majetku nebo na životním prostředí, která podléhá oznamovací povinnosti*“ (4). STČ se použije, pokud je nutné provést záchranné a likvidační práce za spolupráce složek IZS, je podezření na spáchání trestného činu v souvislosti s provozem na komunikacích nebo při šetření příčin dopravní nehody souběžně probíhají záchranné a likvidační práce. Cílem činnosti je kromě zajištění místa události vyproštění osob a poskytnutí zdravotní péče, provedení protipožárních opatření a zabránění úniku nebezpečných látek. Při této činnosti mohou být podle okolností využity i další typové činnosti (18, 5, 6).

U dopravních nehod jsou stanoveny postupy podle míry ohrožení složek IZS (1). Pokud se jedná o nehodu, u níž není riziko ohrožení záchranářů, mohou složky provádět likvidační práce samostatně. Při nehodách, u nichž je zapotřebí vyproštění a přesun

do bezpečné vzdálenosti, se vytyčuje nebezpečná zóna. U nehod, kdy kvůli možné přítomnosti nebezpečných látek musí záchranáři používat nejvyšší stupeň ochrany, je kromě nebezpečné zóny nutné zajistit dekontaminaci nebo dezaktivaci záchranářů, raněných, případně dalších osob. Podle typu nebezpečí se stanovuje velikost nebezpečných zón. Zásah je zpravidla koordinován složkou HZS (30), velitel JPO (32) je pak i velitelem zásahu. Souběžně se zásahem může probíhat i vyšetřování ze strany PČR (31). V tomto případě na vyžádání PČR se provedou neodkladné a neopakovatelné úkony, záchranné a likvidační práce probíhají se zřetelem na zachování věcných důkazů a stop. Velitel zásahu zodpovídá za poskytování informací určeným subjektům, může využít tisková pracoviště jednotlivých složek IZS, vydává souhlas s pořízením fotodokumentace či filmového záznamu z místa události.

Při STČ 08/IZS (4) jsou využívány síly a prostředky PČR (především služby dopravní policie), obecní policie, zdravotní a záchranné služby, jednotky požární ochrany, podle okolností i další subjekty (např. odtahové služby), správci komunikací (27). V příloze je podrobně popsány typy pozemních komunikací, rozdělení působnosti a kompetencí ve státní správě ve věcech pozemních komunikací. Je zde jasně definován obsah záchranných, likvidačních a obnovovacích prací.

List operačních středisek

Mezi společné úkoly operačních středisek základních složek IZS patří sledování situace, a to s využitím vlastních informačních systémů, dopravního zpravodajství rozhlasových stanic a především s využitím prvků Jednotného systému dopravních informací. Vzájemně si vyměňují relevantní informace, spolupracují při řešení mimořádných událostí.

Místně příslušné operační a informační středisko IZS (1) komunikuje s dispečinkou správců komunikací, vyhodnocuje tísňová volání, podle vyhodnocení situace velitelem zásahu povolává další složky. Poskytuje informace příslušným institucím, zabezpečuje zveřejnění informací za účelem ochrany obyvatelstva a koordinace záchranných a likvidačních prací.

Místně příslušné územní pracoviště integrovaného OS krajského ředitelství PČR (31) přijímá výzvy tísňového volání, vysílá a koordinuje činnost hlídek dopravní

policie, zajišťuje opatření spojená se zajištěním bezpečného a plynulého provozu na komunikaci, případně povolává další policisty k zabezpečení dalších činností souvisejících s vyšetřováním dopravní nehody, plní úkoly hlásné služby. Spolupracuje s dispečinkou dálničních oddělení PČR a s operačními středisky složek IZS, vyhodnocuje a poskytuje přijaté informace. OS Policejního prezidia ČR koordinuje opatření a akce PČR, které přesahují krajský rámec, a zpracovává informace na úrovni PČR a Ministerstva vnitra.

OS ZZS přijímá a vyhodnocuje tísňová volání, podle potřeby volajícímu poskytuje pokyny k poskytnutí první pomoci. Zabezpečuje vyslání posádek ZZS, vyhodnotí informace z místa nehody a uvědomí poskytovatele lůžkových zdravotních služeb, které mají zřízeny urgentní příjem. Operačnímu středisku PČR poskytuje osobní údaje a informace o charakteru zranění transportovaných pacientů. Úkoly plynoucí z STČ 08/IZS (4) mohou být rozšířeny v případě dopravních nehod s velkým počtem zraněných (5).

Dispečinky dalších subjektů poskytují součinnost podle předmětu své činnosti, např. dispečinky správy a údržby silnic informace o dopravní situaci, sjízdnosti komunikací.

Pomůcky pro velitele zásahu složek IZS

Pro efektivní činnost velitele zásahu je do STČ 08/IZS (4) vložena část, která obsahuje informace o označení vozidel přepravujících nebezpečné látky, metodiku týkající se příjezdu k místu nehody a ustavení vozidel, základní pravidla komunikace s účastníky dopravních nehod, zejména při jejich vyprošťování. Pro přehlednost je pomůcka doplněna grafikou, fotografiemi a nákresem (označení vozidel s nebezpečným nákladem, výstražné tabulky, grafické symboly, varianty příjezdu a ustavení vozidel).

Postup velitele zásahu složek IZS

Jedná se kontrolní list pro metodické účely, jehož zpracovatelem je GŘ HZS ČR (30). Jednotlivé úkoly, které je potřeba zabezpečit, jsou řazeny s ohledem na jejich důležitost a návaznost na další činnosti všech složek IZS, informování OPIS IZS a komunikaci se zástupci samosprávy. Každý úkol je jasně definován, velitel si v listě zaznamenává zahájení a splnění úkolu, popřípadě informace, které byly předány.

Přehlednost listu a grafické znázornění zahájení a ukončení činnosti zjednodušuje práci velitele zásahu a umožňuje zpětnou vazbu. Použití kontrolního listu VZ snižuje riziko opomenutí některé z důležitých činností při společném zásahu složek IZS.

List Policie ČR

Hlavním úkolem příslušníků PČR (31) při dopravních nehodách je kromě spolupráce s dalšími složkami IZS regulace dopravy v místě události. V případě potřeby se podílejí na poskytování první pomoci. Spolupracují s operačními středisky PČR, velitelem zásahu, případně s dalšími subjekty.

Policisté služby dopravní policie dokumentují méně závažné dopravní nehody, zajišťují podklady a důkazní prostředky pro případné správní řízení nebo trestní stíhání. Podávají informace o dopravní situaci prostřednictvím určených informačních systémů. Činí opatření pro obnovení bezpečnosti a plynulosti provozu.

Základní úkoly jsou doplněny o další činnosti, pokud se jedná o dopravní nehodu se zvlášť závažnými důsledky a s velkým stupněm nebezpečí. Mimo jiné podle potřeby provádějí uzávěru v místě zásahu, podílejí se na vyznačení vymezených zón, plní speciální úkoly uložené velitelem zásahu (např. evidence dekontaminovaných, zraněných osob), pomáhají při identifikaci mrtvých nebo těžce zraněných. Na žádost velitele zásahu přivolávají vrtulník PČR, dle potřeby zajišťují doprovod speciální techniky na místo mimořádné události.

List jednotek požární ochrany

Důležitým úkolem je řízení záchranných a likvidačních prací složek IZS na místě zásahu. Kromě organizace průzkumu a místa zásahu zjišťují také přítomnost nebezpečných látek. Vzájemně si předávají informace s ostatními zasahujícími složkami a operačními středisky. Od orgánů veřejné správy vyžadují rozhodnutí o způsobu provedení potřebných opatření, např. v souvislosti s ochranou vodních toků, s ochranou životního prostředí aj.

Dalším úkolem je pak provádění záchranných a likvidačních prací podle konkrétní situace, např. hašení požárů, vyproštění osob z havarovaných vozidel, poskytují první pomoc do příjezdu ZZS (10), zabezpečují místo zásahu. Spolu se správcem komunikace se podílejí na odstraňování havarovaných vozidel, zabezpečují odklizení trosk, zásyp

a neutralizaci uniklých látek. V součinnosti se ZZS zajišťují nebo přímo poskytují posttraumatickou intervenční péči. Kromě běžných sil a prostředků JPO mohou být využity i speciální síly a prostředky, např. skupina lezců působící u Letecké služby PČR, speciální zásahová technika (technické kontejnery, jeřáby, vyprošťovací automobily) aj.

List zdravotnické záchranné služby

Základním úkolem, který se týká všech typů mimořádných událostí, je poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče a podle potřeby urychlený transport do vhodných lůžkových zdravotnických zařízení.

Pokud je posádka ZZS (10) na místě dopravní nehody jako první ze složek IZS, je jejím úkolem vyhodnotit možná rizika pro zasahující zdravotníky a prostřednictvím OS vyžádat pomoc dalších složek, především JPO. Vozidlo se zapnutými světelnými signály zastaví tak, aby bylo ohrožení posádky minimální. Prostřednictvím OS se upřesní rozsah, typ a závažnost zdravotnických následků. Zahájí se vlastní záchranné práce a transport pacientů do lůžkových zařízení. V případě úmrtí se konstatuje smrt osob a mohou se provést výkony spojené s ohledáním těla zemřelého, o této skutečnosti OS ZZS informuje PČR (31).

Pokud je na místě dopravní nehody dříve nebo současně s posádkou ZZS jednotka požární ochrany, pak se úkol vyhodnocení rizik na místě zásahu a jeho zajištění posádky ZZS netýká. Se souhlasem velitele zásahu se mohou zdravotníci podílet na vyprošťování osob, případně poskytovat v rámci možností některé postupy přednemocniční péče ještě před vyproštěním (např. zástava krvácení, zajištění vitálních funkcí).

List správců komunikací

Při dopravních nehodách se správce komunikace řídí podle pokynů Ředitelství služby dopravní policie a místně příslušných dopravních inspektorátů PČR. Jde především o zabezpečení přechodného dopravního značení, vymezení odklonových tras, dále organizuje odtah vozidel a likvidaci následků havárie. Správce komunikace odpovídá za likvidační a asanační práce, vyčištění a zprovoznění komunikace, přičemž je oprávněn vymáhat vzniklé škody v rámci pojištění odpovědnosti za škodu

způsobenou provozem motorového vozidla. Má tedy možnost žádat potřebné údaje od velitele zásahu (např. údaje o místě a času škodní události, registrační značky vozidel účastníků se dopravní nehody).

1.3.3 STČ 09/IZS Zásah složek IZS při mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí (5)

Společný list složek IZS

Pro danou typovou činnost je zásadní počet raněných osob (zpravidla více jak 10 osob), jimž není možné zajistit okamžitou neodkladnou přednemocniční péči současně. Z hlediska ohrožení a množství záchranářů se mimořádné události tohoto typu člení na tři druhy:

- a) mimořádné události, u nichž jsou na místě nebo v jeho blízkosti podmínky pro třídění raněných přímo personálem ZZS bez jejich zjevného ohrožení;
- b) mimořádné události, při kterých je nutný odsun raněných do bezpečné vzdálenosti kvůli riziku ohrožení (např. výbuchem, zřícením konstrukcí), kdy třídění a transport pak zajišťují hasiči;
- c) mimořádné události s prokázanou přítomností nebezpečných látek a nutností použít odpovídající stupeň ochrany, ranění jsou předáváni zdravotníkům až po dekontaminaci.

Typické pro MU takového rozsahu je, že na počátku zásahu není k dispozici dostatek SaP, proto je důležitá správná organizace řízení a členění místa zásahu. Pro dobrý výsledek je zásadní včasnost, tj. účelný zásah především během první hodiny.

Cílem tedy je soustředit a dobře organizovat dostatečné množství SaP složek IZS (1). Je doporučován taktický postup, který zahrnuje pokyny pro jištění záchranářů, omezení šíření účinků MU, stabilizaci zdravotního stavu raněných a jejich třídění, vyproštění raněných a jejich transportu. Pro minimalizaci ztrát na životě a trvalých zdravotních následků je nezbytné poskytnutí odpovídající první pomoci a neodkladné přednemocniční péče a urychlený transport z místa události do vhodných zdravotnických zařízení. Při nedostatku zdravotnického personálu lze využít metodu třídění START (25). Při úmrtí je potřeba zajistit identifikaci zemřelých a podmínky

pro takovou identifikaci. K vyšetřování MU ze strany PČR (31) a dalších orgánů je třeba zajištění stop a důkazů. Součástí zásahu je i spolupráce se sdělovacími prostředky a vyrozumění příbuzných postižených osob. Ze strany operačního řízení se očekává zajištění posttraumatické péče, a to jak postiženým osobám, jejich příbuzným i zasahujícím záchranářům.

Velitelem zásahu je velitel JPO (32), zpravidla je zřízen i štáb, v němž jsou zastoupeny další zasahující složky IZS. Zvláštní postavení má vedoucí lékař zásahu, který přímo řídí ZZS do okamžiku odvozu posledního raněného z místa události. Síly a prostředky IZS jsou zpravidla rozděleny do dvou sektorů:

- sektor vyhledávání a záchrany – velitelem je příslušník HZS ČR (1), úkolem je vyhledávat a vyprošťovat raněné, přesun těchto osob na stanoviště pro shromáždění a třídění raněných, jistit zasahující skupiny před možným ohrožením (např. nebezpečí požáru, sesunutí trosek);
- sektor zdravotnické pomoci – velitelem je zpravidla vedoucí lékař zásahu, jehož úkolem je provedení lékařského třídění raněných na určeném stanovišti, kde je provedena neodkladná přednemocniční péče a zajištěn transport do zdravotnických zařízení.

Mimořádné události s velkým počtem raněných jsou klasifikovány dle poplachového plánu IZS jako třetí nebo čtvrtý stupeň poplachu. Velitel zásahu prostřednictvím OS upřesňuje potřebu nasazení sil a prostředků IZS. OS ZZS povolává na místo zásahu všechny vozy rychlé lékařské a zdravotnické pomoci, případně i vozidla lékařské služby první pomoci a vozidla soukromých zdravotnických subjektů nebo i vrtulníky letecké záchranné služby. Při spuštění traumatologického plánu ZZS jsou informována zdravotnická zařízení v kraji. Cílem je organizovat transport raněných tak, aby nedošlo k zahlcení cílových pracovišť. Dle potřeby lze využít i zdravotnická zařízení v jiných krajích.

List obsahuje tři přílohy:

1. grafické znázornění stanoviště pro shromáždění a třídění raněných a situační plánek místa hromadné havárie;

2. třídění raněných metodou START (25) – popis laické metody s vysvětlením barevného odlišení dle závažnosti stavu raněných osob, graficky je znázorněno schéma a použití tohoto třídícího systému s podrobnými vysvětlivkami;
3. vyšetřování příčiny mimořádné události – v příloze je popsán postup při provádění prvotních úkonů šetření, zajišťování stop a potřebné dokumentace, identifikace obětí.

List operačních středisek IZS

Při tomto typu MU je nutné předejít zahlcení komunikačních linek, proto se zřizuje informační centrum, které přicházející dotazy třídí podle druhu a směřuje na příslušná informační stanoviště (přílohou listu je grafické znázornění principu informačního centra). O jeho zřízení rozhoduje představitel GŘ HZS ČR nebo vedoucí OS Policejního prezidia ČR po předchozí konzultaci s dalšími OS. Operačního řízení se účastní OS ZZS, kontaktní místo nemocnice odpovědné za urgentní příjem a řízení hromadného příjmu raněných, operační a informační středisko IZS (1), operační a informační středisko GŘ HZS ČR (30), OS PČR (31), popřípadě integrovaná střediska IZS.

OS základních složek IZS (10) si navzájem předávají informace o situaci v místě události, spolupracují v případě vyhlášené ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací, poskytují součinnost orgánům činným v trestním řízení, organizují přenos dotazů a informací k příslušným orgánům a institucím.

OS ZZS postupují podle traumatologického plánu. Aktivizují plán a stanoví odpovídající stupeň podle odhadu počtu raněných a hlášení první posádky na místě zásahu. Zabezpečí vyslání posádek ZZS z dostupných výjezdových stanovišť, organizují posílení podle počtu postižených osob, případně vyžadují pomoc dalších krajských ZZS. Informují cílové lůžkové zdravotnické zařízení a ověřují kapacitní možnosti pro příjem pacientů. Zabezpečí náhradu za vedoucího lékaře zásahu, dle potřeby zajistí dodávku léčivých prostředků a zdravotnického materiálu. Poskytují OS PČR osobní údaje o ošetřených osobách a charakteru jejich poranění.

OS IZS povolává podle požadavků velitele zásahu nebo velitele JPO jednotky potřebných složek IZS. Informuje představitele samosprávy na úrovni obce a kraje

o vyhlášeném stupni poplachu, komunikuje s orgány činnými v trestním řízení a dalšími zúčastněnými orgány podle typu mimořádné události.

OS PČR organizují dopravní opatření, zajišťují uzávěry prostorů, povolávají orgány činné v trestním řízení k šetření v místě události, v případě většího počtu obětí také soudního lékaře. Shromažďují a předávají informace o evidovaných osobách a jejich dočasném umístění.

List velitele zásahu složek IZS

Kontrolní list, jehož zpracovatelem je GŘ HZS ČR, je zpracován obdobně jako v případě STČ 08/IZS (4). V listě jsou za sebou řazeny jednotlivé činnosti, které je v místě potřeba zabezpečit. Úkoly jsou rozděleny do tří skupin:

1. základní úkoly,
2. úkoly pro mimořádnou událost bez přítomnosti nebezpečných látek a bez rizika ohrožení zasahujících záchranářů,
3. úkoly pro mimořádnou událost s detekovanými nebezpečnými látkami a ohrožením zasahujících záchranářů.

Každý úkol je jasně definován, velitel má v listě možnost vyznačit zahájení a splnění úkolu. Přehlednost listu a grafické znázornění zahájení a ukončení činnosti zjednodušuje práci velitele zásahu. Snižuje riziko opomenutí některé z důležitých činností při zásahu.

List zdravotnické záchranné služby

První posádka v místě zásahu upřesňuje tísňovou výzvu z hlediska rozsahu, typu a závažnosti, spouští odpovídající stupeň traumatologického plánu a případně povolává další síly. Zdravotnickou část zásahu řídí vedoucí lékař zásahu, který organizuje činnost stanoviště pro shromáždění a třídění raněných, rozhoduje o použití metody START (25) při nedostatečném počtu zdravotníků. Zajišťuje lékařské třídění pacientů (28), následně pak odbornou přednemocniční neodkladnou péči a transport pacientů do cílových lůžkových ZZ, případně do specializovaných ZZ. U zemřelých lékaři ZZS zpravidla pouze konstatují smrt, další úkony spojené s ohledáním těl spadají do kompetence PČR (31). Podle okolností koordinují součinnost s dalšími lékaři, např. při výskytu infekčního onemocnění nebo použití biologických agens (33), poskytují informace PČR

o zemřelých během transportu do cílového zařízení. Úkoly, za něž odpovídá vedoucí lékař, jsou uvedeny v samostatné části.

List jednotek požární ochrany

Úkoly jednotek požární ochrany jsou zmiňovány ve společném listu složek IZS. Prvotním úkolem je převzetí řízení zásahu, rozčlenění místa na sektory a zřízení štábu velitele zásahu. V rámci průzkumu jednotky označují místa, kde jsou zraněné osoby, a provádějí odsun na předem určená stanoviště. Zamezují dalšímu šíření účinků mimořádné události, vyčleňují prostory pro stanoviště pro shromáždění a třídění raněných a pro dekontaminaci osob a techniky. Provádějí dekontaminaci osob a techniky, zabezpečují technicky místo zásahu (např. osvětlení), radiové spojení mezi zasahujícími složkami, provádějí potřebné likvidační práce.

List Policie ČR

Policie ČR (31) ve spolupráci s velitelem zásahu zabezpečuje uzávěru prostoru zásahu, reguluje dopravu v místě události, realizuje opatření při vstupu do vnější zóny a výstupu z ní. Eviduje postižené osoby, vede evidenci dekontaminovaných, ošetřených a evakuovaných osob, účastní se identifikace osob. Organizuje prohledávání velkých prostorů s cílem vyhledat raněné či oběti mimořádné události. Podle potřeby se účastní třídění raněných, poskytování první pomoci, pomáhá při značení stanoviště pro shromáždění a třídění raněných a zajišťuje jeho bezpečnost. Navrhují trasy pro odsun, dohlíží na stanoviště vymezené pro přistávání vrtulníků (dle potřeby zabezpečují i nasazení vrtulníku PČR), případně na prostor pro ukládání zemřelých. Vzájemně komunikují s informačním centrem, zabezpečují spojení velitele zásahu s orgány činnými v trestním řízení.

List cílových zdravotnických zařízení a součinnostní dokumenty

Cílová ZZ jsou uvedena v traumatologických plánech krajů (12). V případě potřeby lze využít i zařízení v jiných krajích a specializovaná pracoviště, pak se traumatologické plány vztahují přiměřeně i na ně (7). ZZ mají vlastní traumatologické plány pro hromadný příjem raněných a postižených v rozsahu odpovídajícím zaměření, odborným možnostem a kapacitě.

ZZ (7) na základě výzvy OS ZZS aktivuje svůj krizový štáb a zahájí přípravu k přijetí pacientů ve zvláštním režimu (tj. pohotovost operačních sálů, ARO, JIP, diagnostických prostředků). Odkládají se plánované operace, svolává se zdravotnický personál, zajišťuje se zdravotnický materiál a léčiva. Technicky se zabezpečí přístup do areálu, vyznačí se přístupové trasy. Prostřednictvím OS ZZS jsou předávány osobní údaje o ošetřených a charakteru jejich poranění, spolupracuje se při následné identifikaci, upřesnění diagnóz a sestavení závěrečné zprávy.

Základním součinnostním dokumentem pro spolupráci ZZ a ZZS je traumatologický plán kraje. Jako podklady pro jeho zpracování slouží traumatologické plány ZZ, která garantují odborná a kapacitní kritéria. Pro předávání pacientů se používá identifikační a třídící karta. Popis a vzor identifikační a třídící karty je v příloze listu.

List soudního lékařství

O povolání soudního lékaře na místo mimořádné události rozhoduje velitel zásahu. Úkolem soudního lékaře je ohledání místa mimořádné události, posouzení vhodnosti prostoru pro ukládání obětí, uděluje souhlas s transportem zemřelých po skončení soudně lékařských úkonů. Vyplňování listu o prohlídce zemřelého provádí lékař RZS, po dohodě ve spolupráci se soudním lékařem.

1.3.4 STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti na dálnici (6)

Společný list složek IZS

Nebezpečná porucha plynulosti silničního provozu na dálnici (27) je mimořádná událost, kdy hrozí působení jednoho nebo více nepříznivých faktorů:

- jedna nebo více MU, která způsobí úplné zastavení provozu na dálnici a obnovení provozu alespoň v jednom jízdním pruhu bude trvat dlouhodobě – zpravidla šest a více hodin;
- zvýšená nebo vysoká intenzita provozu nebo špatné povětrnostní podmínky ovlivňující sjízdnost dálnice;
- velká vzdálenost od posledního místa výjezdu z dálnice, která má za následek rychlé vytvoření kolony vozidel (dříve než dojde k varování řidičů prostřednictvím Národního dopravního informačního centra);

- náhlé nepříznivé povětrnostní podmínky (např. sněhová kalamita, extrémní mrazy, mlha apod.);
- obtížně sjízdné nebo nesjízdné odklonové trasy.

Opatření jsou členěna do tří skupin:

- při snížené plynulosti provozu na dálnici k zabránění úplného zastavení provozu – opatření se zpravidla neřídí dle STČ podle zák. č. 239/2000 Sb. (1), ale jde o opatření, která provádí správa komunikace a PČR podle zvláštních předpisů;
- při uvolňování dálnice se zastaveným provozem a souběžně se zhoršující sjízdností dálnice – jedná se o kombinaci výše zmíněných opatření, využitelné jsou i další typové činnosti a další metodické a interní předpisy, za řízení a provádění záchranných a likvidačních prací základních složek IZS u nehod se zraněním odpovídá PČR se ZZS v koordinaci 1. stupně poplachu, pokud je nutný i technický zásah, pak se postupuje podle STČ 08/IZS (4) a STČ 09/IZS (5);
- na pomoc ohroženým osobám ve vozidlech stojících v koloně vozidel při nepříznivé prognóze doby obnovení provozu – řešení se účastní subjekty v oblasti ochrany obyvatelstva.

Správce komunikace není složkou IZS (1), ale je povinen na výzvu poskytnout věcnou nebo osobní pomoc. STČ zajišťuje propojení operačních systémů správců komunikací s operačními mechanismy IZS s cílem poskytnutí případné pomoci osádkám vozidel stojících na dálnici v důsledku mimořádné události. V případě dlouhých kolon je účelné rozdělení místa zásahu na sektory. Pokud dochází ke zhoršování situace, je doporučeno svolání krizového štábu. Souběžně se zásahem může probíhat samostatné řízení o trestných činech, v tomto případě postupuje velitel zásahu podle zásad uvedených v STČ 08/IZS (4). Podle stejné typové činnosti se postupuje i v případě poskytování informací z místa zásahu. Koordinace společného zásahu složek IZS zpravidla probíhá v 1. stupni poplachu, při řešení závažných hromadných dopravních nehod ve 2. stupni, výjimečně ve 3. stupni (např. při velkém množství zraněných nebo při realizaci rozsáhlých opatření na ochranu obyvatelstva).

V příloze listu jsou definovány pojmy, které se k dané typové činnosti vztahují: typy pozemních komunikací a povinnosti správce komunikací, rozsah a způsob odstraňování závad ve sjízdnosti komunikací, způsob řízení zimní údržby aj.

List operačních středisek a dispečinků

Operační střediska základních složek IZS sledují meteorologickou situaci a s tím související sjízdnost komunikací, navzájem si vyměňují informace o situaci na komunikacích a poskytují je i dalším orgánům státní správy a samosprávy, navzájem spolupracují při řešení mimořádných událostí.

Operační a informační středisko IZS (1) kraje si vyměňuje informace s dispečinku správy a údržby silnic a složek IZS. Vyhodnocuje tísňová volání a prostřednictvím OS PČR je předává dalším spolupracujícím subjektům. Dle okolností povolává složky IZS v souladu s poplachovým plánem IZS kraje. Podílí se na opatřeních pro ochranu obyvatelstva, pokud povětrnostní podmínky ohrožují osoby v kolonách stojících vozidel. OS GŘ sleduje dopravní situaci na celostátní úrovni, opatření přijímaná v krajích, zabezpečuje další opatření v rámci svých kompetencí.

OS PČR (31) přijímají opatření v souvislosti s udržením a obnovou plynulosti provozu a s ochranou obyvatelstva. Vysílají síly a prostředky PČR na místo události a koordinují jejich pohyb, plní úkoly vyplývající z vlastních operačních plánů a úkoly hlásné služby. Přijímají a vyhodnocují tísňová volání, informace předávají určeným pracovníkům, spolupracují s operačními středisky dalších složek IZS.

Příloha listu obsahuje popis dopravního informačního systému, který soustřeďuje informace o silnicích a provozu na nich (tj. informace o sjízdnosti, uzavírkách, dopravních nehodách aj.) a geografického a informačního systému IZS, který je využíván pro lokalizaci místa události a pro získání informací o jeho mapovém charakteru.

List orgánů veřejné správy

Úkoly a činnost krajských úřadů vyplývá z vlastnictví komunikací II. a III. třídy a pozice silničního správního úřadu pro komunikace I. třídy. Úzce spolupracují s orgány PČR (místní a přechodné úpravy provozu, odklonové trasy). Pro řešení problematiky dopravy je zpravidla ustanovena pracovní skupina, v níž jsou zástupci všech složek IZS

a dalších zúčastněných subjektů, a koordinuje preventivní opatření a řešení mimořádných událostí. Při snížené plynulosti provozu, která může vést k zastavení provozu na dálnici, přijímá preventivní opatření při nepříznivé předpovědi počasí a zajišťuje spolu se správcem komunikací sjízdnost odklonových tras. Shromažďuje informace o neprůjezdnosti komunikací a analyzuje vývoj kalamitní nebo krizové situace, podílí se na činnostech, zajišťujících sjízdnost silnic, bezpečnost provozu. Kromě jiného také zabezpečuje informování médií, veřejnosti a osob postižených mimořádnou událostí. V případě pomoci ohroženým osádkám vozidel stojících v kolonách vyčleňuje cesty pro evakuaci osob, zabezpečuje náhradní dopravu, zprostředkovává rozvoz humanitární pomoci a další činnosti podle pokynů hejtmana.

List Policie ČR

Policie ČR (31) plní úkoly, a to jednak jako jedna ze základních složek IZS a dále jako orgán pověřený dohledem nad bezpečností a plynulostí provozu a jako orgán činný v trestním řízení. Jako složka IZS se účastní zásahu přímo v místě události, přičemž záchranné práce mají prioritu před dalšími úkoly, které PČR v souvislosti s událostí bude vykonávat (např. šetření přestupků, případně trestných činů, dokumentace místa nehody aj.). Hlídky PČR dohlížejí na bezpečnost a plynulost provozu, přijímají dle potřeby regulační opatření (např. zastavení provozu nákladních vozidel), zabezpečují odklon dopravy, vyvádění vozidel k nejbližšímu výjezdu, vyrozumívají servisní a odtahové služby. Pokud to okolnosti vyžadují, účastní se na opatřeních pro nouzové přežití osob.

List jednotek požární ochrany

Jednotky PO (32) se zpravidla nevyužívají, pokud jde o snížení plynulosti provozu, v jehož důsledku hrozí zastavení provozu na dálnici. Při uvolňování komunikace se zastaveným provozem řídí a provádí záchranné a likvidační práce na místě zásahu. Jejich úkolem je např. hašení požárů, vyprošťování osob z havarovaných vozidel, poskytování první pomoci do příjezdu ZZS, případně účast na laickém třídění zraněných, součinnost s dalšími zasahujícími složkami IZS, neodkladné likvidační práce v místě zásahu (odklizení trosk, zásyp a neutralizace uniklých látek). Při ohrožení osob v kolonách stojících vozidel zabezpečují minimální podmínky péče o zasahující složky

IZS (např. přistavení autobusu pro odpočinek, podávání nápojů, případně i stravy osádkám vozidel), provádějí selektivní evakuaci (např. dětí, starších osob), zajišťují materiál pro nouzové přežití osádek vozidel. V příloze listu jsou popsána opatření podle intenzity poruchy plynulosti silničního provozu, síly a prostředky, které jsou využívány pro přijímaná opatření.

List správců dálnic a rychlostních silnic

Ředitelství silnic a dálnic ČR (dále jen ŘSD) plní úkoly správce komunikace na základě speciálního zákona (27). Při jakékoliv poruše bezpečnosti a plynulosti silničního provozu se řídí pokyny Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR a místně příslušnými orgány PČR. Prostřednictvím správy a údržby dálnic odstraňují překážky silničního provozu, označují nejbližší odklonové trasy, na pokyn velitele zásahu IZS poskytují věcnou pomoc, instalují přechodné dopravní značení, organizují odtažení vozidel a likvidaci následků havárie. ŘSD provozuje Národní dopravní informační a řídicí centrum v rámci Jednotného systému dopravních informací pro ČR. Shromažďuje a zpracovává dopravní informace, které získává od PČR, HZS ČR, ZZS, správců komunikací, Českého hydrometeorologického ústavu aj.

V příloze listu jsou informace, jakým způsobem jsou označována místa dopravních nehod a havárií na dálnicích a rychlostních komunikacích. Všeobecné informace jsou aplikovány pro potřeby složek IZS. V obrazové části jsou vyobrazeny vzory předzvěstných a výstražných vozíků používaných na dálnicích a schémata jejich správného umístění.

2 Výzkumná otázka a metodika výzkumu

2.1 Výzkumná otázka

Pro bakalářskou práci byla zvolena výzkumná otázka: Vyžaduje zdravotnická část STČ úpravu a doplnění, aby vyhovovala nové resortní legislativě platné od 1.4.2012 a potřebám poskytovatelů zdravotních služeb?

2.2 Metodika

Při zpracování bude provedena analýza současného stavu u vybraných STČ dle nové resortní legislativy a definována možnost dopracování, přepracování nebo vytvoření zcela nových částí STČ. Dle zjištěných nedostatků bude připravena metodika pro doplnění jednotlivých chybějících částí nebo přepracování části, které již neodpovídají platné legislativě.

Pro zpracování jednotlivých STČ bude nutné provést analýzu současného stavu vybraných STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3), STČ 08/IZS – Dopravní nehoda (4), STČ 09/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí (5) a STČ 10/IZS – Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6).

Při analýze STČ bude hodnocena aktuálnost jejich současného stavu. Analýza se zaměří především na zdravotnickou část STČ, ke zkoumání byly stanoveny následující základní otázky:

Otázka č. 1: Obsahuje STČ XX/IZS zdravotnickou část?

Otázka č. 2: Je zdravotnická část v potřebném rozsahu vzhledem k ZZS, ZZ a OVZ?

Otázka č. 3: Odpovídá zdravotnická část současné legislativě?

Otázka č. 4: Obsahuje zdravotnická část základní kontrolní listy pro činnost zasahující ZZS s návazností na ZZ a OVZ?

Po provedení analýzy jednotlivých vybraných STČ bude provedeno vyhodnocení chybějících částí jednotlivých vybraných STČ tak, aby bylo možné provést jejich doplnění a sladění s novou legislativou. V případě, kdy chybí kontrolní list vedoucího zdravotnické složky integrovaného záchranného systému, bude doplněn i tento kontrolní list a v případě potřeby i další kontrolní či informační listy. Je naplánováno

i vytvoření seznamů osob pro použití při jejich třídění a odsunu. Cílem je podpořit a usnadnit činnosti členů ZZS při společném zásahu IZS s návazností na ZZ a OVZ tak, aby byla předem jasná spolupráce a vzájemné předávání informací společně s přesně nastavenými kompetencemi.

Pro zpracování návrhu na doplnění zdravotnické části jednotlivých STČ musí být brán zřetel na specifické zaměření jednotlivých STČ, kdy je třeba vždy zohlednit a přihlídnout k činnostem a úkolům jednotlivých složek IZS. Každý STČ musí pak být připraven tak, aby navazoval i na ostatní STČ, jelikož může dojít i k souběhu událostí, kdy je třeba řešit vzniklé KS a MU dle několika STČ. Při řešení dle jedné STČ může také dojít k takovému vývoji situace na místě zásahu, případně se objeví nové skutečnosti, že vyvstane potřeba nastalou situaci řešit dle jiné, odpovídající STČ.

3 Výsledky

Na základě připravené metodiky opírající se o čtyři základní otázky byla provedena analýza čtyř vybraných souborů typových činností při společném zásahu složek IZS. Analýze byla podrobena především zdravotnická část těchto vybraných STČ.

3.1 STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty

Soubor typových činností byl vydán v roce 2006 a aktualizován v listopadu 2011. STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty je zaměřena k řešení mimořádné události vzniklé v místě konání rizikových shromáždění, sportovních nebo kulturních akcí a technoparty. Nastavuje pravidla společného, jednotného postupu složek IZS. Jako velící složka při řešení této mimořádné události je PČR nebo HZS. Tyto složky zajišťují pořádek a technické zajištění při řešení vzniklé MU. ZZS a její zdravotnické skupiny zajišťují v místě *„poskytnutí postiženým osobám odbornou přednemocniční neodkladnou péči a v případě potřeby je urychleně transportují do vhodných lůžkových zařízení poskytujících specializovanou, neodkladnou nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění“*(3).

Otázka č. 1: Obsahuje STČ 06/IZS zdravotnickou část?

Tento STČ ve své aktuální verzi zdravotnickou část obsahuje.

Otázka č. 2: Je zdravotnická část v potřebném rozsahu vzhledem k ZZS, ZZ a OVZ?

Zdravotnická část STČ je dostatečně obsáhlá vzhledem k typu zásahu, na který je zaměřena. Ve zdravotnické části jsou obsaženy základní požadavky na vedoucího skupiny ZZS, jeho součinnost s velitelem zásahu a ZOS ZZS. Jsou zde specifikovány i povinnosti vyplývající z funkce vedoucího ZZS v místě zásahu a jeho povinnosti, zejména kontrolní činnost jednotlivých výjezdových skupin přítomných v místě zásahu.

Otázka č. 3: Odpovídá zdravotnická část současné legislativě?

Zpracování zdravotnické části odpovídá požadavkům dnešní platné legislativy. Aktuálnost znění byla posuzována dle vyhlášky MZ č. 240/2012 Sb. (8), kterou

se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě (10) a dle doporučení České lékařské společnosti J. E. Purkyně, urgentní medicíny a medicíny katastrof „Zdravotnické zajištění kulturních a sportovních akcí“ (24). Ve zdravotnické části STČ 06/IZS je zcela správně uvedeno, že v případě většího počtu zraněných a obětí se přejde na STČ 09/IZS, který řeší problematiku HPO z pohledu součinnosti složek IZS a celého zajištění této problematiky vzniklé při zásahu, který byl prvotně vyhodnocen a řešen dle STČ 06/IZS. STČ 09/IZS je řešen samostatně.

Otázka č. 4: Obsahuje zdravotnická část základní kontrolní listy pro činnost zasahujících ZZS s návazností na ZZ a OVZ?

Kontrolní listy pro jednotlivé vedoucí ani jiné listy, které by mohly usnadnit, zrychlit a zpřesnit činnost zdravotnické složky, především zasahujících výjezdových skupin ZZS, v tomto STČ nejsou obsaženy.

3.2 STČ 08/IZS – Dopravní nehoda

Soubor typových činností byl vydán 11.2.2009 a do současné doby nebyl aktualizován. Tento STČ se zabývá řešením vzniklé situace na pozemní komunikaci při provozu vozidel, kdy „*hrozí ohrožení nebo je přímo ohrožen život nebo zdraví osob, případně hrozí či vzniká škoda na majetku nebo na životním prostředí, které podléhá oznamovací povinnosti*“ (4). Hlavním úkolem ZZS a jejich skupin v místě mimořádné události je – „*poskytnout postiženým odbornou přednemocniční neodkladnou péči a v případě potřeby je urychleně transportovat do vhodných lůžkových zdravotnických zařízení poskytujících specializovanou, urgentní nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění*“ (4). Velitelem zásahu se stává vedoucí složky, která první dorazí na místo zásahu. Po příjezdu HZS přebírá pozici velitele zásahu velitel HZS.

Otázka č. 1: Obsahuje STČ 06/IZS zdravotnickou část?

Tento STČ ve své aktuální verzi zdravotnickou část obsahuje.

Otázka č. 2: Je zdravotnická část v potřebném rozsahu vzhledem k ZZS, ZZ a OVZ?

Zdravotnická část obsahuje hlavní úkoly ZZS při společném zásahu složek IZS u dopravní nehody. V případě, kdy dorazí výjezdová skupina ZZS jako první na místo

zásahu, stává se vedoucí této skupiny velitelem zásahu a postupuje dle instrukcí pro velitele zásahu až do příjezdu první jednotky HZS, kdy přebírá velení v místě zásahu velitel jednotky HZS.

Při vzniku mimořádné události, tj. dopravní nehody, může v důsledku poškození přepravovaného nákladu dojít k ohrožení v místě zásahu nebo jsou účastníky dopravní nehody dopravní prostředky hromadné přepravy osob. V těchto případech je potřebné začít řešit situaci dle příslušného STČ. Podle situace připadají v úvahu následující STČ, dle kterých by se v takových případech dále pokračovalo:

- Nález předmětu s podezřením na přítomnost biologického agens nebo toxinů – STČ 05/IZS (18),
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných a obětí – STČ 09/IZS (5),
- Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti silničního provozu – STČ 10/IZS (6),
- Zdravotnická část STČ 08/IZS (4) odpovídá potřebám pro zajištění činnosti ZZS při společném zásahu složek IZS.

Otázka č. 3: Odpovídá zdravotnická část současné legislativě?

Zpracování zdravotnické části odpovídá požadavkům dnešní platné legislativy. Aktuálnost znění byla posuzována dle vyhlášky MZ č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě (8). Pokud řešení mimořádné události bylo zahájeno podle STČ 08/IZS – Dopravní nehoda (4), pak v případě identifikace nových skutečností, které nebyly známy při započetí společného zásahu složek IZS, rozhodne velitel zásahu o řešení mimořádné události dle příslušného STČ, který zahrnuje a blíže odpovídá specifikaci ohrožení při aktuální situaci.

Otázka č. 4: Obsahuje zdravotnická část základní kontrolní listy pro činnost zasahujících ZZS s návazností na ZZ a OVZ?

STČ obsahuje pouze kontrolní list velitele zásahu pro metodické účely. Kontrolní listy pro jednotlivé vedoucí ani jiné listy, které by mohly usnadnit, zrychlit a zpřesnit činnost zdravotnické složky, tedy především zasahujících výjezdových skupin ZZS v tomto STČ nejsou obsaženy.

3.3 STČ 09/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí

STČ byl vydán 1.4.2008 a je určen k řešení všech mimořádných událostí, kde výrazným způsobem převažuje počet raněných nad počtem záchranářů, dalším typickým znakem je výrazný nedostatek sil a prostředků při řešení této události. Jedná se o hromadné postižení osob, zpravidla se jedná o více než deset osob. V tomto případě je třeba soustředit všechny síly k záchraně raněných a až druhotně řešit ekonomické a další dopady mimořádné události. Jediným cílem je rychlé a efektivní poskytnutí odborné první přednemocniční pomoci a zajištění rychlého transportu raněných do cílových ZZ a specializovaných ZZ tak, aby byla rovnoměrně využita kapacita jednotlivých ZZ. V přístupu zasahujících skupin ZZS je třeba v případech s HPO opustit doporučení a postupy urgentní medicíny a začít jednat a pracovat dle pravidel a doporučení medicíny katastrof.

Otázka č. 1: Obsahuje STČ 09/IZS zdravotnickou část?

Tento STČ obsahuje zdravotnickou část i část aktivace zdravotnických zařízení.

Otázka č. 2: Je zdravotnická část v potřebném rozsahu vzhledem k ZZS, ZZ a OVZ?

STČ obsahuje v dostatečné míře popsanou činnost pro ZZS včetně specifikace práce ZOS ZZS a je zde uvedena i činnost a aktivace jednotlivých ZZ včetně jejich traumatologických plánů. Popsáno je zde i laické třídění metodou START (25).

Otázka č. 3: Odpovídá zdravotnická část současné legislativě?

STČ 09/IZS odpovídá požadavkům současné legislativy.

Otázka č. 4: Obsahuje zdravotnická část základní kontrolní listy pro činnost?

V analyzovaném souboru typových činností je pouze kontrolní list pro velitele zásahu. Kontrolní listy pro jednotlivé vedoucí ani jiné listy, které by mohly usnadnit, zrychlit a zpřesnit činnost zdravotnické složky, především zasahujících výjezdových skupin ZZS, v tomto STČ nejsou obsaženy.

3.4 STČ 10/IZS – Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici

STČ byl vydán k 1.11.2008 a vztahuje se na součinnost složek IZS při řešení poruch plynulosti provozu na dálnicích, přičemž se koncepce tohoto STČ vztahuje i na silnice pro motorová vozidla a na silnice a průtahy silnic ve městech, kde je provoz v jednom směru jízdy veden více jízdními pruhy a oddělen od druhého směru jízdy (27). K omezení provozu a vzniku nebezpečné poruchy plynulosti provozu na dálnici může dojít z různých příčin:

- závada ve sjízdnosti dálnice;
- dopravní nehoda;
- technická závada na dopravním prostředku;
- zřícení dopravní stavby (mostu, opěrné zdi, vodní propusti);
- zával komunikace sesutou zeminou;
- oprava komunikace aj.

Při řešení nebezpečné poruchy plynulosti provozu na dálnici je třeba brát zřetel na příčinu vzniku této mimořádné události a přistupovat k řešení komplexně, tedy zajistit jak řešení samotného problému v plynulosti provozu, tak i jeho příčinu. Při řešení příčiny je často třeba přistoupit k použití dalších STČ podle aktuální situace, například řešit dopravní nehodu jako příčinu vzniku mimořádné události v plynulosti provozu dle STČ 08/IZS – Dopravní nehoda (5) a postupovat v součinnosti složek IZS dle tohoto STČ.

Otázka č. 1: Obsahuje STČ 10/IZS zdravotnickou část?

STČ zdravotnickou část neobsahuje, obsahuje pouze části pro HZS, PČR a správu dálnic a rychlostních komunikací (27).

Otázka č. 2: Je zdravotnická část v potřebném rozsahu vzhledem k ZZS, ZZ a OVZ?

Zdravotnická část STČ 10/IZS není vypracována, proto nelze hodnotit, zda je vypracována v dostatečném rozsahu.

Otázka č. 3: Odpovídá zdravotnická část současné legislativě?

Zdravotnická část STČ 10/IZS není vypracována, a proto nelze hodnotit, zda odpovídá současně platné legislativě.

Otázka č. 4: Obsahuje zdravotnická část základní kontrolní listy pro činnost?

STČ 10/IZS neobsahuje zdravotnickou část, tedy ani kontrolní listy pro jednotlivé vedoucí, ani jiné listy, které by mohly usnadnit, zrychlit a zpřesnit činnost zdravotnické složky, tedy především zasahujících výjezdových skupin ZZS v tomto STČ nejsou obsaženy

4 Diskuse

V současné době je vydaných čtrnáct STČ, které jsou připraveny pro sjednocení postupů při řešení konkrétních mimořádných situací. Z důvodu rozsahu bakalářské práce byly vybrány čtyři soubory typových činností, které jsou nejčastěji používány při řešení krizových situací a mimořádných událostí. Výběr těchto souborů byl konzultován s vedoucím pracoviště krizové připravenosti Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje MUDr. Jiří Wachsmuthem. Celý záměr revizí jednotlivých souborů s ním byl prodiskutován, především současný stav a uplatnění jednotlivých souborů v praxi při společných zásazích složek IZS v Libereckém kraji. Bylo konstatováno, že STČ 06/IZS (3, 25), STČ 08/IZS (4, 27), STČ 09/IZS (5, 25, 28, 35) a STČ 10/IZS (6, 29, 34) jsou často používané, přitom nebyly dopracovány a podrobeny revizi z hlediska současně platné legislativy. Chybělo zpracování kontrolních a informačních listů pro zdravotnickou složku, dále pak seznamů osob využitelných pro jejich třídění a odsun. Aktualizací souborů a doplněním uvedených listů a seznamů se výsledky bakalářské práce staly prakticky využitelné pro Zdravotnickou záchrannou službu Libereckého kraje. V letošním roce připravuje ZZS LK i tematické cvičení zaměřené na problematiku provozu v tunelu, kde by se mohly v praxi uplatnit i nové poznatky a připomínky, především z STČ 08/IZS Dopravní nehoda (4) a STČ 10/IZS Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6). Bude tak možné při cvičení složek IZS prověřit navržené kontrolní listy, informační listy a seznamy osob. Získané poznatky lze pak promítnout do dalších úprav jednotlivých kontrolních listů nebo jednotlivých postupů.

Analýza měla prověřit aktuální stav zdravotnické části STČ a zjistit chybějící části. Bylo naplánováno jejich doplnění, tak aby zdravotnická část STČ odpovídala požadavkům současně platné legislativy. Následně byly zpracovány návrhy dalších kontrolních karet, záměrem je umožnit rychlejší a snadnější postup vedoucímu zdravotnické skupiny, vedoucímu lékaři, popřípadě dalším zdravotnickým skupinám pro rychlé řešení MU.

Zvolené čtyři STČ, které byly podrobeny analýze:

- STČ 06/IZS – Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty (3),
- STČ 08/IZS – Dopravní nehoda (4),
- STČ 09/IZS – Typová činnost složek IZS při společném zásahu mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí (5),
- STČ 10/IZS – Při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici (6).

U vybraných souborů byla podrobena revizi jejich zdravotnická část. Bylo prověřeno, že u STČ 06/IZS (3), STČ 08/IZS (4) a STČ 09/IZS (5) odpovídá současně platnému znění legislativních norem. U STČ 10/IZS (6) zdravotnická část zcela chyběla. Je sice předpokladem, že v případě řešení krizové situace nebo mimořádné události způsobené nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici nebude potřeba zásahu a přítomnosti zdravotnické záchranné služby, nicméně nelze takovou situaci zcela vyloučit, čemuž nasvědčují poznatky z vlastní praxe. Proto bylo navrženo doplnění konkrétního listu zdravotnické záchranné služby (Příloha A) i do STČ 10/IZS (6), aby obsahoval i podmínky účasti ZZS. Navržený **list zdravotnické záchranné služby** byl vytvořen na základě současných požadavků legislativy a zároveň poznatků z praxe. List ZZS jako jedné ze zasahujících složek IZS byl sestaven do několika částí:

V první části připraveného listu je charakterizována mimořádná událost, která je řešena tímto STČ. Za mimořádnou událost je z pohledu STČ 10/IZS považována nebezpečná porucha plynulosti silničního provozu na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla nebo rychlostní komunikaci první třídy nebo komunikaci o dvou a více jízdních pruzích stavebně oddělenou od jízdních pruhů v opačném směru jízdy v průtahu obcí (dále jen dálnice).

V druhé části listu ZZS byl vytvořen výčet předpokládaných situací a příčin, při kterých může dojít ke vzniku mimořádné události či krizové situace. Jedná se především o tyto možné příčiny:

- jiná mimořádná událost (dopravní nehoda, pád dálničního mostu, sesuv půdy na komunikaci, pád stromu na komunikaci);
- vysoká intenzita provozu nebo nedostatečná kapacita komunikace;

- špatné povětrnostní podmínky s vlivem na rychlost jízdy a sjízdnost komunikace;
- rychle se tvořící kolony před místem omezeného průjezdu dálnice;
- nesjízdnost objízdných tras místa s omezeným průjezdem nebo uzávěrou dálnice.

Třetí část se zabývá přesným specifikováním a stanovením úkolů a činností zdravotnické záchranné služby včetně letecké záchranné služby při společném zásahu, kdy má každá složka vlastní úkoly. ZZS je připravena plnit tyto úkoly:

- Úkoly a činnost zdravotnické záchranné služby a letecké záchranné služby je poskytnutí sil a prostředků při společném zásahu složek IZS při řešení mimořádné události s nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici. Složky ZZS musí – poskytnout postiženým osobám odbornou přednemocniční neodkladnou péči a v případě potřeby je urychleně transportovat do vhodných zdravotnických zařízení poskytujících specializovanou, urgentní nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění.
- Dle zjištěných zranění zajistit příslušné zdravotnické zařízení nebo zdravotnické zařízení poskytující specializovanou odbornou nemocniční neodkladnou pomoc prostřednictvím zdravotnického operačního střediska.

Ve čtvrté části listu ZZS je soupis několika vzorových dalších STČ, dle kterých je možné řešit společný zásah složek IZS, který se započal řešit dle STČ 10/IZS. Jde o situace, kdy předem nebyla zjištělná příčina vzniku překážky v provozu, nebo ke změně okolností došlo v průběhu řešení aktuální situace. Je proto nutné, aby zdravotnické složky byly připraveny řešit situaci operativně. Možné další řešení mimořádných událostí dle příslušných STČ může nastat z těchto důvodů:

- při postižení s velkým počtem zraněných postupovat dle STČ 09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných a obětí;
- při řešení dopravní nehody jako příčiny vzniku nebezpečné poruchy plynulosti provozu na dálnici postupovat dle STČ 08/IZS Dopravní nehoda;
- při řešení dalších možných příčin vzniku mimořádné události s nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici je třeba správně vyhodnotit příčinu vzniku

a následně postupovat dle příslušného souboru typových činností složek integrovaného záchranného systému.

Pátá část listu ZZS řeší použití potřebných sil a prostředků ZZS určených k plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- zdravotnické operační středisko (ZOS);
- výjezdové skupiny včetně letecké záchranné služby;
- vozidla lékařské pomoci (RLP) - obsazení: lékař, záchranář, řidič;
- vozidla rychlé zdravotnické pomoci (RZP) - obsazení: záchranář, řidič;
- vozidla rychlé lékařské pomoci v setkávacím systému (RV) - obsazení: lékař, řidič;
- vrtulník letecké záchranné služby (LZS) - obsazení: lékař, záchranář, pilot;
- vrtulník letecké záchranné služby včetně skupiny speciálních činností (LZS + SSČ) - obsazení: lékař, záchranář, vysazovač, pilot.

V šesté části jsou vyjmenovány ochranné prostředky, které mohou využít příslušníci výjezdových skupin, účastníci se společného zásahu složek IZS u mimořádné události či krizové situace popsané v STČ 10/IZS:

- bezpečnostní vesta zeleno-žluté barvy s reflexními prvky a označením poskytovatele ZZS a funkčním zařazením;
- pracovní oděv;
- pracovní boty;
- ochranné rukavice;
- ochranná rouška, respirátory;
- ochranné brýle;
- jednorázový ochranný oděv s kapucí.

V sedmé části je stručně popsán příjezd do místa události, který může být při déle trvajícím zásahu značně komplikovaný vzhledem k neukázněnosti čekajících řidičů. Je proto potřeba dbát zvýšené opatrnosti a postupovat dle zákona č. 361/2000 Sb. (27), který určuje chování řidičů na pozemních komunikacích. V § 41 odst. 8 tohoto zákona je definováno, jak se mají zachovat řidiči stojících vozidel a způsob vytvoření jízdního pruhu pro průjezd vozidel IZS a správy a údržby dálnice do místa, kde došlo k poruše plynulosti provozu. Výjezdové skupiny ZZS by se měly chovat takto:

- Posádky vozidel ZZS při výjezdu používají výstražná světla modré barvy, případně doplněná zvukovým výstražným zařízením. Posádky přijíždějí do místa zásahu ve směru jízdy jízdního pruhu dálnice, na kterou najíždí nejbližším výjezdem před místem mimořádné události. Při jízdě po dálnici před místem, kde se začíná tvořit kolona vozidel, používají posádky výstražná světla modré barvy včetně zvukového výstražného zařízení. Při průjezdu kolonou jede vozidlo ZZS mezi krajním levým pruhem a druhým pruhem z levé strany. Řidiči vozidel v těchto pruzích by měly před zastavením vybočit do strany ze svého pruhu a vytvořit tak pruh pro průjezd zasahujících vozidel (zákon č. 361/2000 Sb., § 41, odst. 8).
- Při odjezdu z místa události pokračují posádky ve směru jízdního pruhu dálnice na nejbližší sjezd, kterým mohou dálnici opustit.
- V případě nedostupnosti místa MU průjezdem po dálnici ve směru jízdy jízdního pruhu lze využít:
  - příjezd na místo události v protisměru, jen po konzultaci s velitelem zásahu a zajištěním neprůjezdnosti místa MU, při jízdě v protisměru dbá řidič maximální pozornosti a jede po krajním pravém pruhu ve směru jízdního pruhu dálnice, popřípadě po odstavném pruhu;
  - pro příjezd do místa MU využít souběžných komunikací s dálnicí nebo komunikací, která dálnici podjezdy nebo nadjezdy křížují.

V osmé části listu ZZS jsou popsány hlavní úkoly a činnost ZOS při plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- vyhodnotit přijatou výzvu a vyslat posádky dle vyhodnocení výzvy na místo MU,
- kontaktovat operační a informační středisko HZS kraje (OPIS HZS) o vzniku MU,
- po příjezdu prvních posádek na místo MU zjistit potřebu vyslání dalších sil a prostředků,
- na požadavek zasahujících skupin zajistit zdravotnické zařízení nebo zdravotnické zařízení poskytující specializovanou odbornou nemocniční neodkladnou pomoc.

V deváté části jsou popsány základní úkoly a činnost posádek ZZS při plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- Posádky postupují dle zavedených standardů pro poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče.
- Posádky zajišťují v případě potřeby urychlený transport raněných do vhodných zdravotnických zařízení poskytujících specializovanou, urgentní nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění.
- Posádky dbají o svoji bezpečnost při zásahu především:
  - použitím výstražných bezpečnostních vest,
  - odstavením vozidla v bezpečné zóně MU,
  - zvýšenou pozorností při pohybu kolem vozidla a zraněných,
  - vyžádání zajištění bezpečnosti od ostatních složek IZS.

Struktura listu byla vytvořena tak, aby formálně korespondovala s již zpracovanými listy v jiných souborech typových činností. Při novelizaci by měl být začleněn do základního znění STČ 10/IZS. Celé navrhované provedení listu ZZS je součástí této bakalářské práce a je její přílohou (Příloha A).

U všech analyzovaných STČ zcela chyběly kontrolní listy vedoucího zdravotnické složky zásahu. Pro praktické využití v praxi se ukazuje potřebné vytvořit kontrolní listy pro rozhodující vedoucí jednotlivých úseků činnosti zdravotnické složky. Byly sestaveny tyto kontrolní listy:

- **Kontrolní list vedoucího zdravotnické složky (Příloha B)** společného zásahu IZS je metodická pomůcka, která chronologicky vede VZS při řešení MU a KS od příjezdu na místo, přes kontakt s velitelem zásahu, ustanovení třídících skupin, vedoucího lékaře a vedoucího odsunu až k pravidelné oboustranné informovanosti ZOS. Zároveň kontrolní list slouží jako dokumentace z místa zásahu, kdy si VZS do tohoto listu zapisuje časy jednotlivých provedených kroků a stanovení vedoucích zdravotnické sekce. V kontrolním listě jsou i důležitá upozornění na dodržování označení VZS a důležitých kroků zajišťujících bezpečnost záchranářů při zásahu.

- **Kontrolní list vedoucího lékaře** (Příloha C) je určen pro lékaře, který zajišťuje činnost a chod shromaždiště, označení jednotlivých zón, dostatečné množství SaP. Při provozu shromaždiště zajišťuje vstupní lékařské třídění dle doporučení (35), příslušné poskytnutí neodkladné přednemocniční zdravotnické péče a přípravu zraněných na převoz do zdravotnického zařízení. Před předáním zraněných k odsunu je prováděno opětovné přetřídění s prioritou pro převoz. Kontrolní list slouží také jako dokumentace o průběhu celého zásahu se záznamem jednotlivých časů, kdy byly plněny požadované úkoly i s případnými poznámkami.
- **Kontrolní list vedoucího odsunu** (Příloha D) je koncipován jako metodická pomůcka pro vedení a činnost vedoucího odsunu, kde jsou chronologicky popsány jednotlivé kroky, které přísluší do jeho pravomoci a které jsou jeho povinností. Současně jsou zde připomínány i důležité činnosti, které by mohl opomenout. Kontrolní list slouží jako záznam o činnosti vedoucího odsunu po celou dobu trvání zásahu.
- **Kontrolní list vedoucího třídící skupiny** (Příloha E) je určen pro třídící skupiny určené vedoucím zdravotnické sekce, v případě možného ohrožení zasahujících zdravotníků po konzultaci s velitelem zásahu pro členy jednotek HZS, kteří provádí třídění raněných přímo na místě MU nebo KS metodou START (25). Základním předpokladem je vytvoření dvoučlenných třídících skupin tvořených jedním zdravotníkem a jedním příslušníkem HZS. Kontrolní list slouží zároveň jako dokumentace o činnosti třídící skupiny.

Jako doplněk k těmto listům byly sestaveny informační listy, aby vedoucímu zdravotnické složky umožňovaly rychlou orientaci na místě zásahu a usnadňovaly vyhodnocování možných nebezpečí, které mohou ohrožovat záchranáře při plnění stanovených úkolů. Informační listy by také měly být vodítkem v případě nutnosti třídění raněných dle postupů a metodiky START (25) nebo při použití lékařského postupu (28). Navrženy jsou tři informační listy:

- **Informační list možného ohrožení CBRNE** (Příloha F), který zahrnuje základní možné označení nebezpečných, zdraví škodlivých látek a výbušných látek. Dále je zde vyznačeno a popsáno základní značení jednotlivých látek při jejich přepravě

a skladování. Pro orientaci a zajištění výjezdové skupiny ZZS při zásahu je zde graficky znázorněn průjezd stojící kolonou na dálnici a bezpečné postavení vozidla ZZS u zásahu na komunikaci tak, aby byla chráněna zasahující posádka.

- **Informační list třídění START** (Příloha G) slouží jako metodická pomůcka pro hromadné třídění metodou START.
- **Informační list lékařského třídění** (Příloha H) slouží k rychlému seznámení a jako zdroj informací k metodě lékařského třídění. Jsou zde specifikovány jednotlivé body a popis rychlého stanovení a zatřídění raněného do příslušné skupiny s prioritou ošetření a odsunu.

Pro rychlou a snadnou evidenci byly sestaveny formuláře pro evidenci zraněných podle jednotlivých etap průběhu zásahu ZZS s ohledem na možné vyžádání pomoci od jiných složek IZS při nedostatku SaP. Byly připraveny tyto seznamy osob:

- **Seznam osob při třídění START** (Příloha I) je určen pro rychlé vedení evidence vytříděných zraněných v místě MU nebo KS.
- **Seznam osob při lékařském třídění na shromaždišti** (Příloha J) je určen pro vedení aktuálního stavu raněných na shromaždišti, je zde záznam o vstupním lékařském přetřídění, určeném ošetření a zajištění, záznam o přetřídění po ošetření a předání na stanoviště odsunu.
- **Seznam osob na stanovišti odsunu** se záznamem o odsunovém prostředku a cílovém ZZ (příloha K), seznam je určený pro vedení evidence odsunu raněných se záznamem o raněném, jeho zatřídění před odsunem, použitým dopravním prostředku a cílovém zdravotnickém zařízení dle konkrétní potřeby ošetření.

Jelikož bylo zjištěno, že postupy vedoucího zdravotnické složky se v mnoha bodech shodují u všech činností, byly vytvořeny univerzální kontrolní listy, informační listy a seznamy osob. Je otázkou, zda praxe neukáže, že je potřeba specifikovat tyto kontrolní listy ke každému souboru samostatně se specifickým zaměřením. Cílem však bylo vytvořit dokumenty pokud možno ve srozumitelné podobě s univerzální platností, aby vzniklé kontrolní listy přispěly a pomohly vedoucím zdravotnické skupiny při zvládnání dané situace a nepřinášely jim další problémy v podobě hledání příslušných, specificky zaměřených kontrolních listů. Otázkou zůstává, zda by nebylo

potřeba vypracovat ještě metodiku pro taktická cvičení, která by vedla ke sjednocení přístupu zasahujících zdravotníků k využití kontrolních listů.

Svůj význam má i grafické zpracování kontrolních listů. Prioritou byla jednoduchost a přehlednost. Provedení kontrolních listů bylo proto navrženo v tištěné podobě a kvůli přehlednosti v barevném provedení. Tištěná podoba je výhodná, protože umožňuje vedoucímu zapisovat přímo do kontrolního listu časy a způsob provedení činností. Po ukončení zásahu by se kontrolní list stal součástí dokumentace k provedenému zásahu. V dnešní době, kdy se přechází na zdravotnickou dokumentaci vedenou v elektronické podobě, se stává aktuální otázka, zda by nebylo v budoucnu dobré uvažovat o digitalizaci celé dokumentace ke všem STČ včetně kontrolních listů, informačních listů a seznamů osob, aby byla zajištěna propojenost a vzájemná informovanost jak zasahujících jednotek, tak i ZOS a OPIS IZS. V rámci integrace a vzájemného propojení zdravotnických zařízení při sdílení informací ze zdravotnické dokumentace by se přispělo ke správnému vedení poskytnuté odborné přednemocniční péče v místě zásahu. Zároveň by zdravotnická zařízení získala potřebné informace předem, a mohla se tak připravit na příjem již konkrétních pacientů. Přesto by kromě elektronické verze měla zůstat zachována i tradiční forma tištěné (či psané) dokumentace, protože nelze zcela vyloučit výpadek techniky.

Domnívám se, že navržené doplnění STČ 10/IZS (6) by mělo přinést plnohodnotné zařazení ZZS mezi složky, které se podílejí na plnění úkolů tohoto STČ. Praxe ukazuje, že i při těchto událostech není výjimečná účast zdravotnické záchranné služby. K usnadnění činnosti ZZS se doplnění vlastního listu jeví jako žádoucí, aby zasahující složka nebyla nucena vyhledávat potřebné postupy v jiných souborech. Navrhované jednotné kontrolní listy, informační listy a seznamy osob, by se mohly stát součástí dokumentace pro řešení KS a MU a přispět tak k usnadnění práce zasahujících zdravotníků a zrychlit a zpřesnit komunikaci na místě události mezi ZZS a velitelem zásahu a zlepšit vzájemnou komunikaci se ZOS a OPIS IZS. Největší prověrkou celého navrženého systému budou provedená cvičení a případné reálné akce, které budou řešeny dle příslušných STČ.

Pro bakalářskou práci byla stanovena výzkumná otázka, zda zdravotnická část STČ vyžaduje úpravu a doplnění, aby vyhovovala nové resortní legislativě platné od 1.4.2012 a potřebám poskytovatelů zdravotních služeb. Všechny čtyři vybrané STČ byly dle jednotné metodiky analyzovány a porovnány s platnou legislativou. Bylo konstatováno, že STČ 6, 8 a 9 současné legislativě vyhovuje, u STČ 10 zdravotnická část chyběla. Bylo tedy potvrzeno, že revize vybraných souborů byla opodstatněná. Pro praktické využití bylo žádoucí doplnění dalších dokumentů, které podpoří činnost zdravotnické složky při společném zásahu složek IZS. Konkrétně se jednalo o kontrolní listy (Příloha B – E) pro vedoucí zdravotnické části, pro vedoucí zasahujících výjezdových skupin ZZS. Další pomůckou usnadňující jejich činnost a orientaci v místě mimořádné události a krizové situace byly nově vytvořené informační listy (Příloha F – H). K rychlé evidenci raněných byly připraveny seznamy osob (Příloha I – K). Výsledky bakalářské práce opravňují názor, že všechny soubory typových činností by měly být pravidelně aktualizovány, a to s ohledem na měnící se legislativu, ale i na praktické potřeby zasahujících složek IZS.

5 Závěr

Cílem práce bylo provedení analýzy právních předpisů a standardů činností zdravotnických složek, vyhodnocení synchronizace typových činností vzhledem k poskytovatelům přednemocniční neodkladné péče, nemocniční neodkladné péče a hygienicko-protiepidemické péče vzhledem k typovým činnostem složek HZS a PČR při společném zásahu. K naplnění cíle práce byla stanovena výzkumná otázka, zda zdravotnická část vybraných souborů typových činností vyžaduje úpravu a doplnění, aby vyhovovala platné legislativě a potřebám poskytovatelů zdravotních služeb.

Prověřována byla především část určená zdravotnické části zásahu, tedy poskytování odborné přednemocniční péče v případě převyšujícího počtu raněných nad počtem záchranářů, postupu při základním třídění metodou START (25) a následném lékařském třídění (28), prevozu raněných do běžných a specializovaných zdravotnických zařízení. Všechny tyto požadavky byly při provádění revize zohledněny.

Po analýze všech čtyř vybraných souborů bylo navrženo u STČ 10/IZS (6) doplnění listu pro zdravotnickou záchrannou službu (příloha A), který zde zcela chybí. U všech analyzovaných STČ chyběly kontrolní listy pro zdravotníky, proto bylo ve výsledcích bakalářské práce navrženo doplnění chybějících kontrolních listů, informačních listů a seznamů osob k jednotlivým STČ. Pro usnadnění práce vedoucího výjezdové skupiny zdravotnické záchranné služby, vedoucího zdravotnické složky integrovaného záchranného systému při společném zásahu by bylo praktické sjednotit tyto navrhované dokumenty a doplnit jeden společný kontrolní list, informační list a seznam osob, který bude možné využít pro všechny STČ. Proto bylo navrženo doplnění jednotných kontrolních listů, informačních listů a seznamů osob (přílohy B – K).

Navrhované doplnění STČ nejlépe prověří praxe a jejich využití při společných zásazích složek IZS, které se řeší dle příslušného STČ. Zkouškou s možným využitím navrhovaných dokumentů by se mohlo stát připravované taktické cvičení ZZS LK v tunelu na čtyřproudové silnici průtahu Libercem, kde bude využito několik STČ. Navrhované dokumenty mohou být dále upravovány dle poznatků z tohoto cvičení,

popřípadě dle poznatků a zkušeností, které přinese případné praktické využití výsledků této práce.

Při zpracování bakalářské práce byl splněn vytýčený úkol - analýza vybraných STČ a doplnění chybějících dokumentů. Práce tak naplnila svůj cíl, který může být dále převeden do praktického využití. Byla provedena revize čtyř souborů typových činností ze současně čtrnácti vydaných. Obdobnou revizí by měly projít i zbývající soubory typových činností, může tedy jít o vhodné téma pro další odbornou práci v rámci navazujícího studia. V této práci lze uplatnit vlastní poznatky a zkušenosti ze zpracování bakalářské práce i z profesní praxe. Do další odborné práce by bylo možné promítnout i nové požadavky na další úpravy, které mohou vyplynout z praktického využívání nově navržených dokumentů. Prioritou je, aby dokumenty plně vyhovovaly aktuálním potřebám uživatelů, a proto připravená verze nemá být konečná. Potřeba již existující dokumenty opakovaně prověřovat, doplňovat o chybějící části a sladit je s požadavky právních norem, technického vybavení a požadavků praxe tak bude přetrvávat.

6 Seznam informačních zdrojů

- (1) Česká republika. *Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 28. června 2000. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49556&nr=239~2F2000~20Sb.&ft=pdf>
- (2) Česká republika. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 5. září 2001. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=51671&nr=328~2F2001~20Sb.&ft=pdf>
- (3) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 06/IZS Opatření k zajištění veřejného pořádku při shromážděních a technoparty.* 2006. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2011. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (4) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 08/IZS Dopravní nehoda.* 11.2.2009. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2009. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (5) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných osob.* 1.4.2008. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2008. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (6) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 10/IZS Typová činnost při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici.* 1.11.2008. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2008. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (7) Česká republika. *Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 6. listopadu 2011. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=372~2F2011&part=&name=&rpp=15#seznam>
- (8) Česká republika. *Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě.* In: Sbíрка zákonů ČR. 26. června 2012. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=77808&nr=240~2F2012~20Sb.&ft=pdf>

- (9) Česká republika. *Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 28. června 2000. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&fulltext=&nr=240~2F2000&part=&name=&rpp=15#seznam>
- (10) Česká republika. *Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 6. listopadu 2011. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=75502&nr=374~2F2011~20Sb.&ft=pdf>
- (11) Česká republika. *Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.* In: Sbíрка zákonů ČR. 29. června 2000. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49558&nr=241~2F2000~20Sb.&ft=pdf>
- (12) Česká republika. *Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 101/2012 Sb., o podrobnostech obsahu traumatologického plánu poskytovatele jednodenní nebo lůžkové zdravotní péče a postupu při jeho zpracování a projednání.* In: Sbíрка zákonů ČR. 22. března 2012. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=77220&nr=101~2F2012~20Sb.&ft=pdf>
- (13) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. 2004. Praha: MV ČR - GŘ HZS ČR, 2004. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (14) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 01/IZS Špinavá bomba.* 22.12.2004. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2015. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/stc01-izs-spinava-bomba-2015-fin-pdf.aspx>
- (15) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 02/IZS Demonstrování úmyslu sebevraždy.* 21.6.2005. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2007. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (16) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 03/IZS Hrozba použití NVS nebo nález NVS, podezřelého předmětu, munice, výbušnin a výbušných předmětů.* 6.2.2006. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2013. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (17) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 04/IZS Letecká nehoda.* 20.9.2005. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2005. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/stc04-2005-uplna-pdf.aspx>

- (18) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 05/IZS Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů*. 12.12.2006. Praha: MV - GR HZS ČR, 2006. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (19) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 07/IZS Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu*. 1.7.2007. Praha: MV - GR HZS ČR, 2010. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/stc-zpat07-final-pdf.aspx>
- (20) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 11/IZS Chřipka ptáků*. 2010. Praha: MV - GR HZS ČR, 2011. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/stc-11-komplet-pdf.aspx>
- (21) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 12/IZS Typová činnost složek IZS při poskytování psychosociální pomoci*. 2012. Praha: MV - GR HZS ČR, 2012. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/soubor/stc-12-izs-pdf.aspx>
- (22) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 13/IZS Reakce na chemický útok v metru*. 1.7.2013. Praha: MV - GR HZS ČR, 2013. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (23) Katalog typových činností integrovaného záchranného systému. *STČ - 14/IZS Amok – útok aktivního střelce*. 2014. Praha: MV - GR HZS ČR, 2014. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx>
- (24) Česká lékařská společnost J. E. Purkyně. *Zdravotnické zajištění kulturních a sportovních akcí*. Praha: ČLS JEP, 2014. Dostupné z: http://www.urgmed.cz/postupy/2014_hromadné_akce.pdf
- (25) POKORNÝ, J. *Třídění při hromadném výskytu raněných START pro dospělé a JumpSTART pro děti*. In: *Urgentní medicína*, 1/2008, s.15-21. Dostupné z: http://urgentnimediceina.cz/casopisy/UM_2008_01.pdf
- (26) Česká republika. *Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů*. In: *Sbírka zákonů ČR*. 6. prosince 1991. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=39601&nr=553~2F1991~20Sb.&ft=pdf>
- (27) Česká republika. *Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů*. In: *Sbírka zákonů ČR*. 14. září 2000. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49756&nr=361~2F2000~20Sb.&ft=pdf>

- (28) Česká lékařská společnost J. E. Purkyně. *Doporučený postup č. 18 – Hromadné postižení zdraví – postup řešení zdravotnickou záchrannou službou v terénu*. Praha: ČLS JEP, 2011.
Dostupné z: http://www.urgmed.cz/postupy/2011_HPZ.pdf
- (29) Česká republika. *Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 296/2012 Sb., o požadavcích na vybavení poskytovatele zdravotnické dopravní služby, poskytovatele zdravotnické záchranné služby a poskytovatele přepravy pacientů neodkladné péče dopravními prostředky a o požadavcích na tyto dopravní prostředky*. In: Sběrka zákonů ČR. 3. září 2012. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=78192&nr=296~2F2012~20Sb.&ft=pdf>
- (30) Česká republika. *Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sběrka zákonů ČR. 28. června 2000. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49555&nr=238~2F2000~20Sb.&ft=pdf>
- (31) Česká republika. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sběrka zákonů ČR. 17. července 2008. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=67272&nr=273~2F2008~20Sb.&ft=pdf>
- (32) Česká republika. *Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sběrka zákonů ČR. 22. června 2001. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=51501&nr=247~2F2001~20Sb.&ft=pdf>
- (33) Česká republika. *Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. In: Sběrka zákonů ČR. 14. července 2000. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=49577&nr=258~2F2000~20Sb.&ft=pdf>
- (34) Evropská unie. *Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/68/ES, o pozemní přepravě nebezpečných věcí*. In: Úřední věstník Evropské unie. 24. září 2008. Dostupné z: http://www.mdcz.cz/NR/rdonlyres/429062D3-99A8-45FA-8D66-BAB2EEA7567F/0/1_26020080930cs00130059.pdf
- (35) Česká lékařská společnost J. E. Purkyně. *Doporučený postup č. 13/2009 - Třídící a identifikační karta pro lékařské třídění při hromadném postižení zdraví na území ČR*. Praha: ČLS JEP, 29.6.2009.
Dostupné z: http://www.urgmed.cz/postupy/2009_visacka.pdf

7 Seznam příloh

- A. List ZZS pro STČ 10/IZS
- B. Kontrolní list vedoucího zdravotnické složky
- C. Kontrolní list vedoucího lékaře
- D. Kontrolní list vedoucího odsunu
- E. Kontrolní list třídící skupiny
- F. Informační list CBRNE a hrozícího nebezpečí
- G. Informační list třídění metodou START
- H. Informační list lékařského třídění
- I. Seznam osob třídění START
- J. Seznam osob lékařského třídění a přetřídění
- K. Seznam osob odsunu

 Zdravotnická záchranná služba	Katalogový soubor typové činnosti složek IZS STČ-10/IZS při společném zásahu	List zdravotnické záchranné služby
Číslo jednacích j.:	Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici	Zpracovatel listu:

Charakter mimořádné události

Za mimořádnou událost (MU) je z pohledu tohoto STČ 10/IZS považována nebezpečná porucha plynulosti silničního provozu na dálnici nebo silnici pro motorová vozidla nebo rychlostní komunikaci první třídy nebo komunikaci o dvou a více jízdních pružích stavebně oddělenou od jízdních pruhů v opačném směru jízdy v průtahu obcí (dále jen dálnice). MU může vzniknout v důsledku několika příčin:

- jiná MU (dopravní nehoda, pád dálničního mostu, sesuv půdy na komunikaci, pád stromu na komunikaci);
- vysoká intenzita provozu nebo nedostatečná kapacita komunikace;
- špatné povětrnostní podmínky s vlivem na rychlost jízdy a sjízdnost komunikace;
- rychle se tvořící kolony před místem omezeného průjezdu dálnice;
- nesjízdnost objížděných tras místa s omezeným průjezdem nebo uzávěrou dálnice.

Úkoly a činnost zdravotnické záchranné služby včetně letecké záchranné služby

Úkoly a činnost zdravotnické záchranné služby a letecké záchranné služby je poskytnutí sil a prostředků při společném zásahu složek IZS při řešení mimořádné události s nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici. Složky ZZS musí – poskytnout postiženým osobám odbornou přednemocniční neodkladnou péči a v případě potřeby je urychleně transportovat do vhodných zdravotnických zařízení poskytujících specializovanou, urgentní nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění.

Dle zjištěných zranění zajistit příslušné zdravotnické zařízení nebo zdravotnické zařízení poskytující specializovanou odbornou nemocniční neodkladnou pomoc prostřednictvím zdravotnického operačního střediska.

 <p>Zdravotnická záchranná služba</p>	<p>Katalogový soubor typové činnosti složek IZS STČ-10/IZS při společném zásahu</p>	<p>List zdravotnické záchranné služby</p>
<p>Číslo jednacích j.::</p>	<p>Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici</p>	<p>Zpracovatel listu:</p>

Možné další řešení MU dle příslušných STČ:

- při postižení s velkým počtem zraněných postupovat dle STČ 09/IZS Typová činnost složek IZS při společném zásahu u mimořádných událostí s velkým počtem raněných a obětí,
- při řešení dopravní nehody jako příčiny vzniku nebezpečné poruchy plynulosti provozu na dálnici postupovat dle STČ 08/IZS Dopravní nehoda,
- při řešení dalších možných příčin vzniku mimořádné události s nebezpečnou poruchou plynulosti provozu na dálnici je třeba správně vyhodnotit příčinu vzniku a pak postupovat dle příslušného souboru typových činností složek integrovaného záchranného systému.

Síly a prostředky ZZS určené k plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- zdravotnické operační středisko (ZOS);
- výjezdové skupiny včetně letecké záchranné služby;
- vozidla lékařské pomoci (RLP) - obsazení: lékař, záchranář, řidič;
- vozidla rychlé zdravotnické pomoci (RZP) - obsazení: záchranář, řidič;
- vozidla rychlé lékařské pomoci v setkávacím systému (RV) - obsazení: lékař, řidič;
- vrtulník letecké záchranné služby (LZS) - obsazení: lékař, záchranář, pilot;
- vrtulník letecké záchranné služby včetně skupiny speciálních činností (LZS + SSČ) - obsazení: lékař, záchranář, vysazovač, pilot.

 <p>Zdravotnická záchraná služba</p>	<p>Katalogový soubor typové činnosti složek IZS STČ-10/IZS při společném zásahu</p>	<p>List zdravotnické záchrané služby</p>
<p>Číslo jednacích.j.:</p>	<p>Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici</p>	<p>Zpracovatel listu:</p>

Ochranné prostředky:

- bezpečnostní vesta zeleno-žluté barvy s reflexními prvky a označením poskytovatele ZZS a funkčním zařazením;
- pracovní oděv;
- pracovní boty;
- ochranné rukavice;
- ochranná rouška, respirátory;
- ochranné brýle;
- jednorázový ochranný oděv s kapucí.

Příjezd do místa MU

- Posádky vozidel ZZS při výjezdu používají výstražná světla modré barvy, případně doplněná zvukovým výstražným zařízením. Posádky přijíždějí do místa zásahu ve směru jízdy jízdniho pruhu dálnice, na kterou najíždí nejbližším výjezdem před místem MU. Při jízdě po dálnici před místem, kde se začíná tvořit kolona vozidel, používají posádky výstražná světla modré barvy včetně zvukového výstražného zařízení. Při průjezdu kolonou jede vozidlo ZZS mezi krajním levým pruhem a druhým pruhem z levé strany. Řidiči vozidel v těchto pruzích by měly před zastavením vybočit do strany ze svého pruhu a vytvořit tak pruh pro průjezd zasahujících vozidel (zákon č. 361/2000 Sb., § 41, odst. 8).
- Při odjezdu z místa události pokračují posádky ve směru jízdniho pruhu dálnice na nejbližší sjezd, kterým mohou dálnici opustit.
- V případě nedostupnosti místa MU průjezdem po dálnici ve směru jízdy jízdniho pruhu lze využít:
  - příjezd na místo události v protisměru, jen po konzultaci s velitelem zásahu a zajištěním neprůjezdnosti místa MU, při jízdě v protisměru dbá řidič maximální pozornosti a jede po krajním pravém pruhu ve směru jízdniho pruhu dálnice, popřípadě po odstavném pruhu;

 <p>Zdravotnická záchranná služba</p>	<p>Katalogový soubor typové činnosti složek IZS STČ-10/IZS při společném zásahu</p>	<p>List zdravotnické záchranné služby</p>
<p>Číslo jednacích č.j.:</p>	<p>Typová činnost složek IZS při společném zásahu při nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici</p>	<p>Zpracovatel listu:</p>

- pro příjezd do místa MU využít souběžných komunikací s dálnicí nebo komunikací, která dálnici podjezdy nebo nadjezdy křížují.

Úkoly a činnost ZOS při plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- vyhodnotit přijatou výzvu a vyslat posádky dle vyhodnocení výzvy na místo MU,
- kontaktovat Operační a informační středisko HZS kraje (OPIS HZS) o vzniku MU,
- po příjezdu prvních posádek na místo MU zjistit potřebu vyslání dalších sil a prostředků,
- na požadavek zasahujících skupin zajistit zdravotnické zařízení nebo zdravotnické zařízení poskytující specializovanou odbornou nemocniční neodkladnou pomoc.

Úkoly a činnost posádek ZZS při plnění zdravotnických úkolů v rámci typové činnosti:

- Posádky postupují dle zavedených standardů pro poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče.
- Posádky zajišťují v případě potřeby urychlený transport raněných do vhodných zdravotnických zařízení poskytujících specializovanou, urgentní nemocniční péči podle závažnosti a charakteru zranění.
- Posádky dbají o svoji bezpečnost při zásahu především:
  - použitím výstražných bezpečnostních vest,
  - odstavením vozidla v bezpečné zóně MU,
  - zvýšenou pozorností při pohybu kolem vozidla a zraněných,
  - vyžádání zajištění bezpečnosti od ostatních složek IZS.

V případě hrozícího nebezpečí nebo vývoje MU je třeba řešit tyto skutečnosti dle příslušných postupů daných v STČ IZS.

Kontrolní list - vedoucího zdravotnické složky		
Zaznamenat časy	Čas výzvy	: hod.
	Čas výjezdu	: hod.
	Čas příjezdu na místo	: hod.
NETŘÍDIT - NEOŠETŘOVAT - ZAJIŠŤOVAT CHOD ZDRAVOTNICKÉ ČÁSTI ZÁSAHU		
OBLÉKNOUT SI VESTU VEDOUČÍHO ZDRAVOTNICKÉ ČÁSTI ZÁSAHU		
Informace pro ZOS Předpokládaný počet zraněných, převládající poranění Potřebné síly a prostředky	Čas 1. volání na ZOS	: hod.
	Počet zraněných	osob
	Potřebné síly a prostředky	Lékař: SZP: RLP:
Kontakt s velitelem zásahu Vyžádání dostupných informací	Čas kontaktu s VZ	: hod.
	Volací znak VZS	
	Charakter MU	
Zajištění bezpečnosti zasahujících - přímé ohrožení - možné ohrožení	Chemické	ANO / NE
	Biologické	ANO / NE
	Radioaktivní	ANO / NE
V případě ohrožení nebo hrozícího ohrožení přejít na kontrolní list CBRNE		
Informace pro ZOS	Čas 2. volání na KOS	: hod.
	Aktivace krizové příprav.	ANO / NE
	Upřesnění sil	Lékař: SZP: Jiné:
	Upřesnění prostředků	RLP: RZP: DRN:
	Upřesnění počtu zraněných	osob
	Upřesnění převládajícího zran.	
	GPS místa zásahu	
	Odjezdové cesty z místa zásahu	
	Odjezdové cesty z místa zásahu	
Vstup do vnitřní zóny povolen velitelem zásahu	Čas povolení	: hod.
	Možné ohrožení	
	Použité ochranné prostředky	
Spolu s velitelem zásahu nutno určit a označit	Nástupní místo pro ZZS	
	Přístup do místa události	
	Evakuační koridor	
	Stanoviště PNP + sektory	
	Příjezdový koridor pro vozidla	
	Místo pro nakládku zran.	
	Odjezdový koridor pro voz.	
	Místo pro přistání LZS - označit	

Příloha B

Určení vedoucího třídících skupin třídící skupiny	Čas určení a vyslání	:	hod.
	Velitel třídících skupin	<i>Jméno a příjmení</i>	
	I. třídící skupina	<i>zdravotník / nezdravotník</i>	
	II. třídící skupina	<i>zdravotník / nezdravotník</i>	
	III. třídící skupina	<i>zdravotník / nezdravotník</i>	
Rozvinutí stanoviště PNP	Začátek rozvinutí PNP	:	hod.
	Velitel PNP	<i>Jméno a příjmení</i>	
	Vedoucí lékař třídění PNP	<i>Jméno a příjmení</i>	
	Velitel odsunu	<i>Jméno a příjmení</i>	
	Začátek činnosti PNP	:	hod.
	Začátek odsunu	:	hod.
	Kontakt ZOS - začátku odsunu	:	hod.
	KOS - směřování pacientů		
	Ukončení činnosti PNP	:	hod.
	Ukončení odsunu	:	hod.
	Ukončení činnosti PNP	:	hod.
	V průběhu zásahu opakovaně kontrolovat	Činnost zdravotníků	<i>Poznámky</i>
Plnění jednotlivých úkolů		<i>Poznámky</i>	
Předávání úkolů a informací		<i>Poznámky</i>	
Komunikace s médii po konzultaci s VZ a ZOS	Čas předání informací I.	:	hod.
	Čas předání informací II.	:	hod.
	Čas předání informací III.	:	hod.
Poznámky			
Čas ukončení zásahu	:	hod.	
Jméno a příjmení podpis	<i>Jméno příjmení</i>	<i>podpis</i>	

Kontrolní list - vedoucího lékaře zdravotnické složky

Zaznamenat časy	Čas výzvy		: hod.
	Čas výjezdu		: hod.
	Čas příjezdu na místo		: hod.

NEOŠETŘOVAT - ZAJIŠŤOVAT LÉKAŘSKÉ TŘÍDĚNÍ A CHOD SHROMAŽDIŠTĚ A OBVAZIŠTĚ

OBLÉKNOUT SI VESTU VEDOUČÍHO LÉKAŘE ZDRAVOTNICKÉ SLOŽKY

Ve spolupráci s velitelem zásahu a vedoucím zdravotnické složky rozvinutí shromaždiště raněných a obvaziště, označit jednotlivé zóny	Čas začátku činnosti		: hod.
	Spolupráce se složkami	HZS:	PČR:
	Potřebné síly a prostředky	Lékař:	SZP: RLP:

Kontakt s velitelem zásahu Vyžádání dostupných informací	Čas kontaktu s VZ		: hod.
	Volací znak VZS		
	Charakter MU		

Umístění shromaždiště a obvaziště do bezpečné zóny a označení jednotlivých pracovišť	Začátek činnosti		: hod.
	Síly a prostředky	Lékař:	SZP: RLP:
	Ostatní síly a prostředky	HZS:	PČR:

ZAJISTIT DOSTATEČNÝ PŘÍSUM MATERIÁLU A VYBAVENÍ NA OŠETŘENÍ

TŘÍDĚNÍ RANĚNÝCH PROVÁDĚT PODLE METODIKY LÉKAŘSKÉHO TŘÍDĚNÍ

**PRŮBĚŽNĚ VÉST EVIDENCI O PROVEDENÉM TŘÍDĚNÍ A PŘETŘÍDĚNÍ
VÝSLEDKY ZAPSAT DO TŘÍDÍCÍ A IDENTIFIKAČNÍ KARTY A DO SEZNAMU OSOB**

Materiál a prostředky	Příjezdějící posádky RLP+RZP	
	Vozidlo pro KS a MU	
	Boxy s léky	

Pro skupinu vytříděných zelených raněných zajistit oddělený shromažďovací prostor	Prostor vymezen	
	Dozorující zdravotník	
	Evidenci a dozor provádí	

Průběžné informace	Vedoucího zdravotnické složky o činnosti shromaždiště a obvaziště	<i>Poznámky</i>
	ZOS ZZS o počtu raněných a zraněných pro zajištění dostatečného počtu míst v ZZ	<i>Poznámky</i>
	Vedoucího odsunu o počtech raněných a potřebných prostředcích pro jejich odsun	<i>Poznámky</i>

PROVÁDĚT OPAKOVANĚ LÉKAŘSKÉ PŘETŘÍDĚNÍ RANĚNÝCH DLE VÝVOJE JEJICH STAVU

Příloha C

Ukončení činnosti	Čas ukončení činnosti shromaždiště	: hod.	<i>Poznámky</i>
	Čas ukončení činnosti obvaziště	: hod.	<i>Poznámky</i>
	Čas sbalení a odjezdu shromaždiště a obvaziště	: hod.	<i>Poznámky</i>
	Informace o ukončení činnosti a předání seznamu osob před odjezdem vedoucímu zdravotnické části	: hod.	<i>Poznámky</i>

Poznámky

Čas ukončení zásahu	: hod.
---------------------	--------

Jméno a příjmení podpis	<i>Jméno příjmení</i>	<i>podpis</i>
-------------------------	-----------------------	---------------

Kontrolní list - vedoucího odsunu

Zaznamenat časy	Čas výzvy	:	hod.
	Čas výjezdu	:	hod.
	Čas příjezdu na místo	:	hod.

NEOŠETŘOVAT - ZAJIŠŤOVAT ODSUN RANĚNÝCH DO ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

OBLÉKNOUT SI VESTU VEDOUČÍHO ODSUNU

Ve spolupráci s velitelem zásahu a vedoucím zdravotnické složky a vedoucím lékařem zajistit transport raněných dle priorit po přetřídění	Čas začátku činnosti	:	hod.
	Kontakt s VZS	:	hod.
	Kontakt s VL	:	hod.

Kontakt se ZOS ZZS	Čas kontaktu s ZOS ZZS	:	hod.
	Volací znak vedoucího ods.		
	Komunikační kanál ved. ods.		

Vytvořit místo pro odsun s možností příjezdu, odjezdu a nakládky vozidel RLP a RZL, prostor pro LZS	Začátek činnosti odsunu	:	hod.	
	Síly a prostředky	Lékař:	SZP:	RLP:
	Ostatní síly a prostředky	HZS:	PČR:	
	Prostor pro LZS připraven	:	hod.	

ZAJISTIT DOSTATEČNÝ POČET DOPRAVNÍCH PROSTŘEDKŮ

PROVÁDĚT PŘETŘÍDĚNÍ RANĚNÝCH A URČOVAT PRIORITU ODSUNU I CÍLOVÉ SPECIALIZOVANÉ ZZ

**PRŮBĚŽNĚ VÉST EVIDENCI O PROVEDENÉM TŘÍDĚNÍ A PŘETŘÍDĚNÍ
VÝSLEDKY ZAPSAT DO TŘÍDÍCÍ A IDENTIFIKAČNÍ KARTY A DO SEZNAMU OSOB ODSUNU**

ZAHÁJIT ODSUN VYTŘÍDĚNÝCH ČERVENÝCH RANĚNÝCH

PRŮBĚŽNĚ SE ZOS ZZS UPŘESŇOVAT POTŘEBNÉ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

PRŮBĚŽNĚ SE ZOS ZZS UPŘESŇOVAT POTŘEBNÉ KAPACITY ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ

Ukončení činnosti	Čas ukončení činnosti odsunu	:	hod.
	Čas sbalení a odjezdu stanoviště odsunu	:	hod.
	Informace o ukončení činnosti a předání seznamu osob před odjezdem vedoucímu zdravotnické části	:	hod.
		:	hod.

Poznámky

Poznámky

Poznámky

Poznámky

Čas ukončení
zásahu

: hod.

Jméno a příjmení
podpis

Jméno příjmení

podpis

Kontrolní list - třídící skupiny

Zaznamenat	Čas ustanovení TS		: hod.
	Označení TS		
	Určený sektor		

NEOŠETŘOVAT - ZAJIŠŤOVAT TŘÍDĚNÍ RANĚNÝCH DLE METODIKY START

OBLÉKNOUT SI VESTU TŘÍDÍCÍ SKUPINY

PROVĚŘ HROZÍCÍ NEBEZPEČÍ V PŘIDĚLENÉ ZÓNĚ, V PŘÍPADĚ NEBEZPEČÍ NEVSTUJ A SPOJ SE S VEDOUCÍM ZDRARVOTNICKÉ SLOŽKY A VELITELEM ZÁSAHU A POSTUJ DLE JEJICH DALŠÍCH POKYŇŮ

TŘÍDÍCÍ SKUPINA POSTUJE PŘIDĚLENÝM PROSTOREM SPOLEČNĚ

Třídící skupina	Vedoucí TS		<i>Jméno / příjmení</i>
	I. člen TS		<i>Jméno / příjmení</i>
	II. člen TS		<i>Jméno / příjmení</i>

OZNAČOVAT JEDNOTLIVÉ RANĚNÉ DLE ZATŘÍDĚNÍ A VÉST SEZNAM OSOB PŘI TŘÍDĚNÍ START

POSTUPOVAT PŘIDĚLENÝM PROSTOREM SYSTEMATICKY, ZAZNAMENÁVAT MÍSTA NÁLEZU RANĚNÝCH

PRO ODSUN RANĚNÝCH VYUŽÍT SÍLY A PROSTŘEDKY OSTATNÍCH SLOŽEK IZS

Evakuační skupina I.	I. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	II. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	III. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	IV. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
Evakuační skupina II.	I. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	II. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	III. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	IV. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
Evakuační skupina III.	I. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	II. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	III. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	IV. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
Evakuační skupina IV.	I. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	II. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	III. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>
	IV. člen ES		<i>Jméno / příjmení</i>

Poznámky

Čas ukončení
zásahu

: hod.

Jméno a příjmení
podpis vedoucího TS

Jméno příjmení

podpis

Informační list – CBRNE a hrozícího nebezpečí

Před vstupem do rizikového prostoru řádně identifikuj možná nebezpečí.

Velitel zásahu určí použití ochranných pomůcek a osob, které do prostoru vstoupí.

V případě ohrožení zajistit přes velitele zásahu vynášení a dekontaminaci raněných do bezpečného prostoru.

Zajistit shromaždiště a obvaziště raněných v bezpečné zóně.

Biologické riziko

Radioaktivní látka

Nebezpečí výbuchu

Tabulky s grafickými symboly pro označení nebezpečí na jednotlivých obalech

E – výbušný

C – žíravý

N – nebezpečný pro životní prostředí

F – vysoce hořlavý;

F+ – extrémně hořlavý;

O – oxidující

X(n;i) – zdraví škodlivý; dráždivý

T – toxický;

T+ – vysoce toxický

Speciální varovné tabule při přepravě nebezpečných nákladů

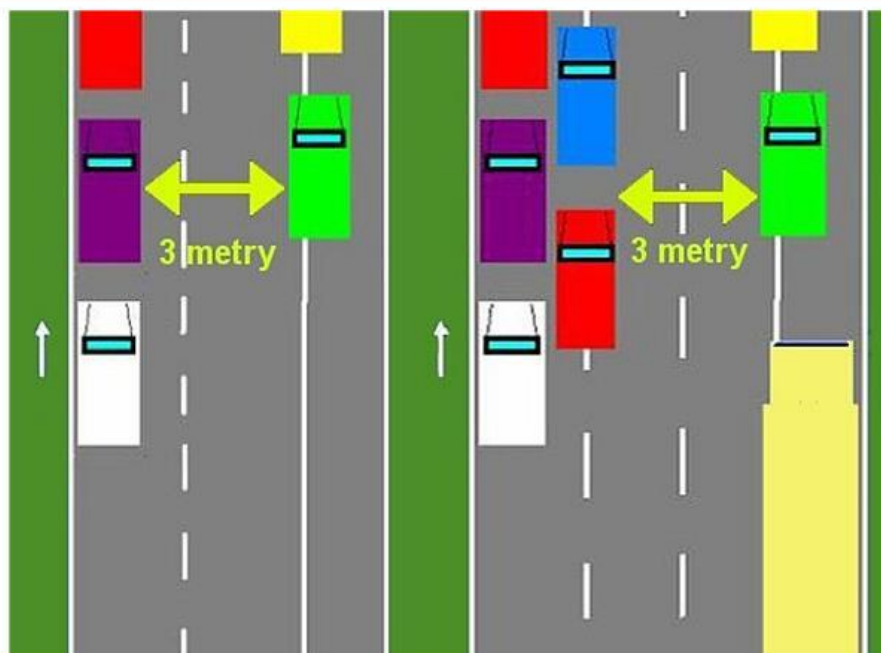

Tabulky s grafickými symboly pro označení nebezpečí na jednotlivých obalech

				
náchylné k výbuchu	náchylné k výbuchu	náchylné k výbuchu	náchylné k výbuchu	náchylné k výbuchu
				
nehořlavý nejdovatý plyn	nehořlavý nejdovatý plyn	nebezpečí požáru hořlavé kapaliny	nebezpečí požáru hořlavé kapaliny	nebezpečí požáru hořlavé tuhé látky
				
nebezpečí požáru hořlavé tuhé látky	nebezpečí podpory požáru	látka podporující hoření	organický peroxid nebezpečí požáru	infekční látka biologické riziko
				
jedovatá látka	infekční látka biologické riziko	infekční odpad biologické riziko	radioaktivní látka v kusech kategorie I.	radioaktivní látka v kusech kategorie II.
				
radioaktivní látka v kusech kategorie III.	radioaktivní látka představující nebezpečí	žíravá látka	různé látky	

Průjezd vozidel IZS kolonou na dálnici a silnici s více jízdními pruhy v jednom směru jízdy

Řidič vozidla s právem přednosti v jízdě MŮŽE OMEZIT, ale NESMÍ OHROZIT ostatní účastníky silničního provozu

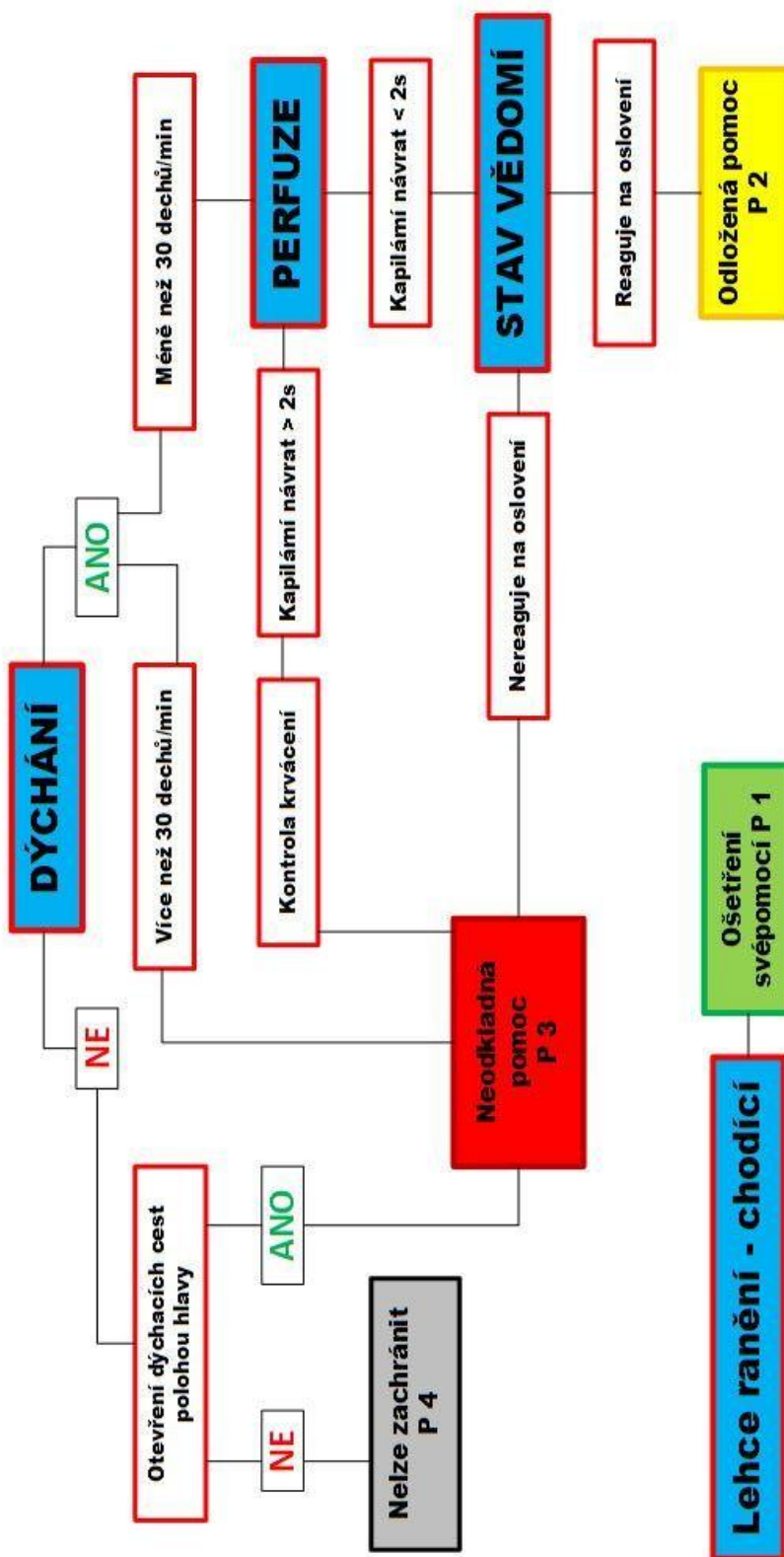
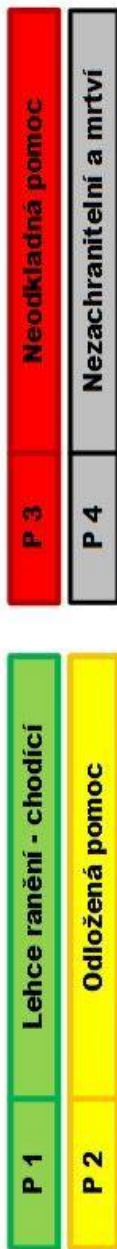

Výňatek ze zákona č. 361/2000 Sb. - §41, odst.8

Pokud hustota provozu na dálnici a rychlostní silnici o dvou jízdních pruzích v jednom směru jízdy vyvolá vznik kolony stojících vozidel, jsou řidiči souběžně jedoucích vozidel povinni před zastavením vozidla vytvořit mezi sebou jeden průjezdný jízdni pruh široký nejméně 3,0 m pro průjezd vozidel s právem přednosti jízdy; je-li v jednom směru jízdy tři a více jízdních pruhů, sníží vzájemný boční odstup řidiči vozidel v levém a středním jízdni pruhu nebo středních jízdni pruzích. Řidiči jedoucí v krajních jízdni pruzích v jednom směru jízdy mohou při vytváření průjezdného jízdni pruhu vjet na krajnici nebo na střední dělicí pás. Řidičům ostatních vozidel je vjezd do pruhu pro průjezd vozidel s právem přednosti jízdy a jízda v tomto pruhu zakázána; toto neplatí pro vozidla vlastníka pozemní komunikace a vozidla technické pomoci.

Informační list - třídění metodou START

Informační list - lékařské třídění

Lékařské třídění provádí lékař!

LÉKAŘ

Zajistí rychlé vyšetření a zatřídění raněných (1 – 2 min/raněný). Stanovuje prioritu ošetření a prioritu odsunu a jejich vzájemnou kombinaci.

ZÁCHRANÁŘ I.

Zajistí vyplnění třídící a identifikační karty a umístí ji raněnému na krk nebo tak, aby byla viditelná. Každého raněného zaeviduje do seznamu osob lékařského třídění.

ZÁCHRANÁŘ II.

Poskytuje při třídění základní pomoc raněným. Zákulon hlavy, uložení do stabilizované polohy, zástava velkého zevního krvácení.

MECHANICKÉ POŠKOZENÍ - třídící skupiny označující prioritu ošetření a odsunu a jejich kombinaci

I. přednostní terapie (ne KPR)

- těžké zevní krvácení
- porucha dechu způsobena úrazem, polohou
- závažná kranio cerebrální poranění s poruchami vědomí

II a. přednostní transport

- úrazy břicha
- susp. vnitřní krvácení
- poranění velkých cév
- poranění páteře s neurologickým defektem
- otevřené zlomeniny kostí a otevřené poranění kloubů

II b. transport k odloženému ošetření

- poranění oka
- rozsáhlejší poranění měkkých tkání
- popáleniny 15 – 30%
- zavřené zlomeniny kostí, poranění kloubů

III. lehce ranění

- popáleniny do 15%
- poranění měkkých tkání menšího rozsahu
- zhmožděny, tržné rány
- nekomplikované zlomeniny
- lehké úrazy hlavy

IV. Mrtví - nutné evidovat, identifikovat, uložit na určené místo mimo shromaždiště a obvaziště.

TERMICKÉ POŠKOZENÍ - třídící skupiny označující prioritu ošetření a odsunu a jejich kombinaci

I. přednostní terapie (ne KPR)

- inhalační traumata
- popáleniny hluboké nad 5% u dětí do 2 let
- popáleniny hluboké nad 10% u dětí do 10let a osob nad 70 let
- popáleniny hluboké nad 15% u dětí do 15 let
- popáleniny hluboké nad 20% u dospělých
- popáleniny + přidružená poranění + polytrauma

II a. přednostní transport

- inhalační trauma
- závažné popáleniny + přidružená poranění + polytrauma

II b. transport k odloženému ošetření

- popáleniny hluboké do 5% u dětí do 2 let
- popáleniny hluboké do 10% u dětí do 10let a osob nad 70 let
- popáleniny hluboké do 15% u dětí do 15 let
- popáleniny hluboké do 20% u dospělých

III. lehce ranění

- povrchové popáleniny do 30%
- popáleniny hluboké malého rozsahu
- popáleniny obličeje, genitálií, končetin, v malém rozsahu
- ostatní s minimálním postižením

IV. Mrtví - nutné evidovat, identifikovat, uložit na určené místo mimo shromaždiště a obvaziště.

Pořadové číslo		SEZNAM OSOB									
		Hromadného odsunu pacientů záznam o odsunu provést i do třídicí karty pacienta									
číslo listu		datum a čas začátek odsunu		jméno a příjmení vedoucího odsunu		jméno a příjmení člena odsunu		Zdravotnické zařízení		Poznámka	
Označení osoby <small>Číslo třídicí karty nalepat</small>	Pohlaví <small>zaškrtnou křížkem</small>	Priorita odsunu <small>zaškrtnou křížkem</small>	Způsob transportu	Čas předání k odsunu	Odsunový prostředek <small>zaškrtnou křížkem</small>		SPZ vozidla	Zdravotnické zařízení	Poznámka		
					LZS	RZP ZDS				HROM. ODSUN OSTATNÍ	
1.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
2.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
3.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
4.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
5.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
6.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
7.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
8.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
9.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				
10.	M	Ž			LZS	RZP ZDS	HROM. ODSUN OSTATNÍ				